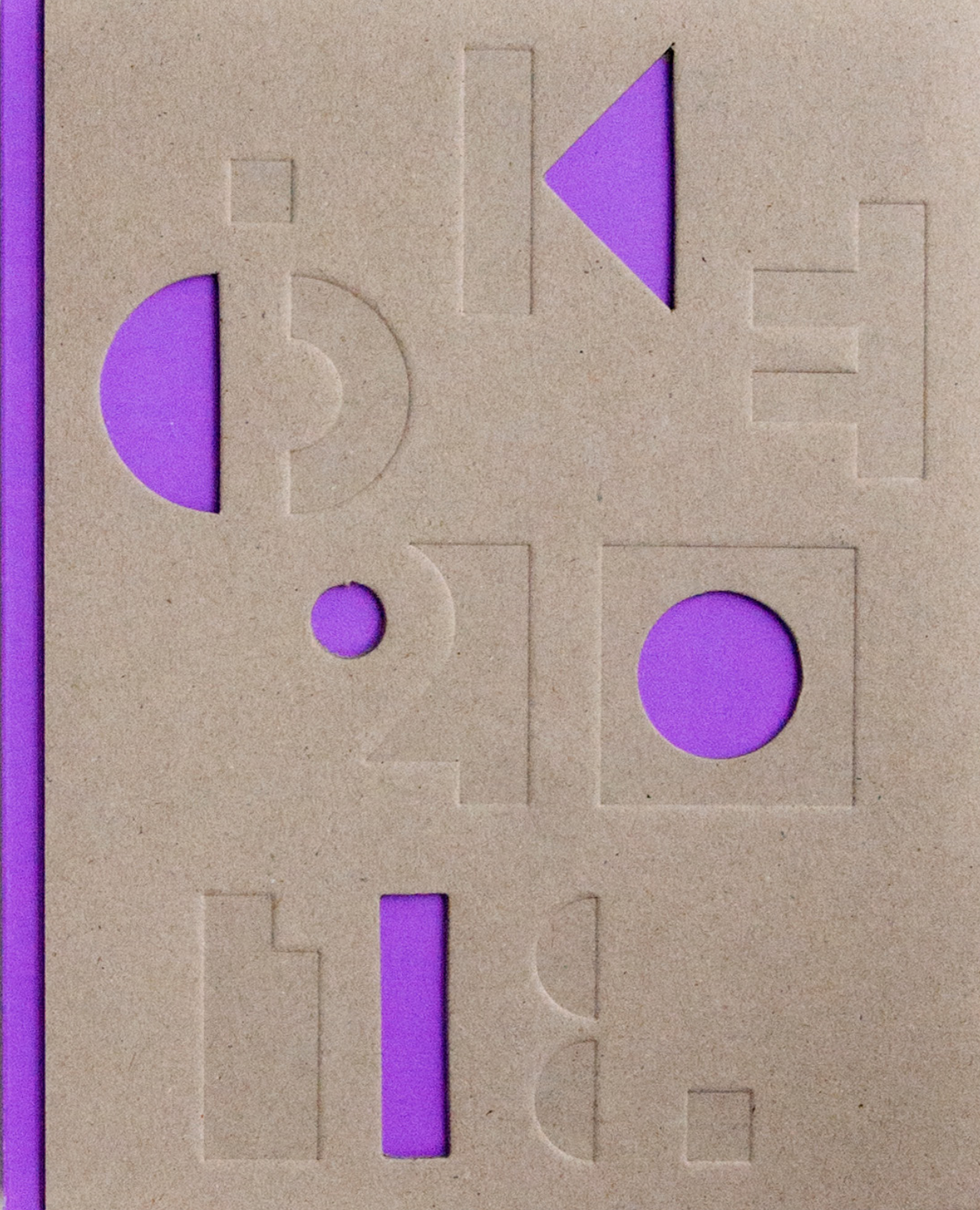
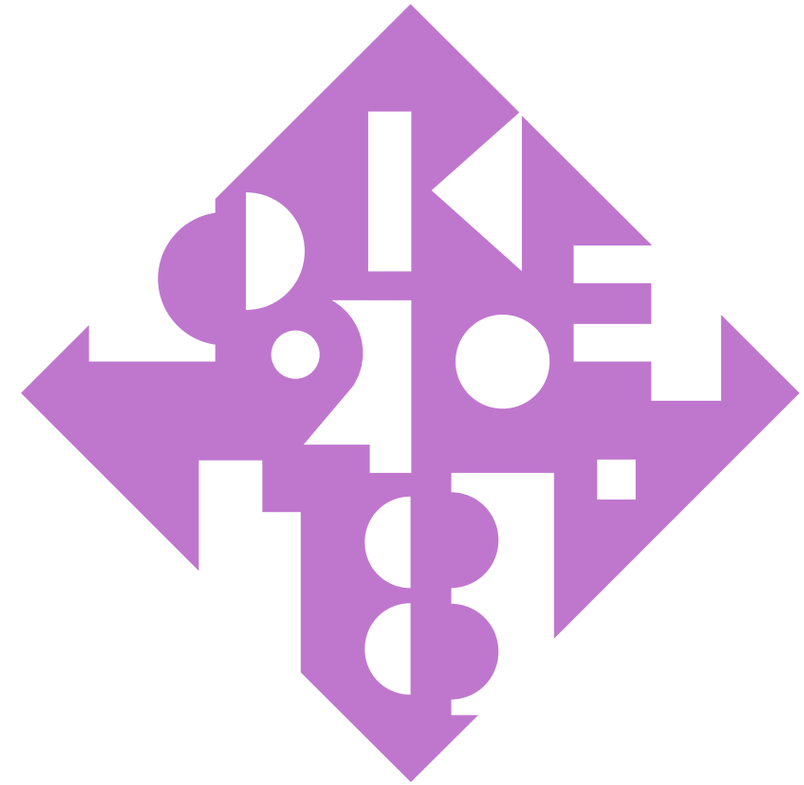

Деск Креативна Европа Србија

ФОРУМ КРЕАТИВНА ЕВРОПА 2018

УСПЕШНЕ ПРИЧЕ

СТВАРАЈ
БУДУЋНОСТ!

ГЛЕДАЈ
ПРОШЛОСТ,

САДРЖАЈ

08 УВОДНА РЕЧ

10 УСПЕШНЕ ПРИЧЕ ПОТПРОГРАМА КУЛТУРА

12 ПРОЈЕКТИ ПРЕВОДА КЊИЖЕВНИХ ДЕЛА 2017

26 ЕВРОПСКИ ПРОЈЕКТИ САРАДЊЕ 2017

48 ЕВРОПСКЕ ПЛАТФОРМЕ 2017

58 УСПЕШНЕ ПРИЧЕ ПОТПРОГРАМА МЕДИА

60 РАЗВОЈ ПОЈЕДИНАЧНИХ ПРОЈЕКАТА

66 РАЗВОЈ ГРУПНИХ ПРОЈЕКАТА

68 ПОДРШКА ФИЛМСКИМ ФЕСТИВАЛИМА

70 ПРИСТУП МАРКЕТУ

72 ПРОМОЦИЈА ЕВРОПСКИХ ДЕЛА ONLINE

76 РАЗВОЈ ПУБЛИКЕ

78 ДИСТРИБУЦИЈА

81 МРЕЖЕ БИОСКОПА

82 НАГРАДА ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ ЗА КЊИЖЕВНОСТ 2017

86 ИСКУСТВА ЕКСПЕРАТА ПРОГРАМА КРЕАТИВНА ЕВРОПА - ИНТЕРВЈУ СА МАНУЕЛОМ ДЕБРИНЕ-РИЗО

92 О ДЕСКУ КРЕАТИВНА ЕВРОПА СРБИЈА

94 О ПРОСТОРИМА

Поштоване колегинице и колеге,

Форум Креативна Европа 2018 реализује се у сарадњи са Амбасадом Републике Бугарске у Београду, као део активности у склопу председавања Републике Бугарске Саветом Европске уније (Савет министара), у сарадњи са Делегацијом Европске уније у Републици Србији, EUNIC Глобал-ом и Националним институтом Републике Бугарске у Софији.

Овогодишњи Форум Креативна Европа, који се одвија у години Европског културног наслеђа, природно има за тему културну баштину. Међутим, нећемо се бавити очувањем или заштитом, већ превасходно коришћењем и интерпретацијом културног наслеђа, једном речју - оним важним питањима и концептима којима реферишемо на културно наслеђе и којима га промовишемо као значајну и живу одредницу савременог живота. Желели бисмо и да укажемо на значај који културно наслеђе има у развијању европског заједништва, како у контексту баштињења заједничких идеја и вредности, тако и у контексту особености и специфичности локалних традиција које чине заједнички европски културни простор.
Поред бављења, односно дискусије о садржају и значају обележавања године европског културног наслеђа, неке од тема којима се Форум Креативна Европа 2018 бави јесу: како се савременост рефлектује у формирању, бављењу и интерпретацији колекција; микро историје и како породично наслеђе рефлектује шира друштвена кретања или обрнуто; укључивање грађана у процес доношења одлука које се тичу културног наслеђа; како се концепти античке културе, на пример, могу применити данас или како се они већ примењују, а да тога нисмо увек свесни. Како се архивирају ефемерне форме попут перформанса или интернета?
С обзиром да се Форум организује у склопу председавања Републике Бугарске Саветом Европске уније које за тему има евроинтеграције Западног Балкана, важан сегмент Форума односи се и на регионалну сарадњу, односно на сарадњу у области културе унутар нашег региона али и сарадњу са Европском унијом. Зато се на Форуму представљају резултати истраживања Деска Креативна Европа Србија о стању регионалне сарадње, које је спроведено у оквиру прошлогодишњег Форума који је за тему имао управо регионалну сарадњу. Наша амбиција је да се ови резултати уваже у креирању смерница даљег развоја регионалне сарадње.
На крају, поносни смо што на специјализованом конкурсу којим се обележава година европског културног наслеђа Србија има чак три координатора пројекта као и шест партнерских организација. Овакав успех говори не само о спремности наших организација да учествују у европској размени, о разумевању савременог тренутка и „филозофије" европске сарадње – заједнички, не-хијерархијски рад на садржајима европског карактера и значаја, већ и о њиховим високим капацитетима да тим процесима дају свој јасан допринос. Желимо им успешну реализацију пројеката!

Димитрије Тадић
Руководилац Деска Креативна Европа Србија

УСПЕШНЕ ПРИЧЕ ПОТПРОГРАМА КУЛТУРА

КЊИЖЕВНИ ПРЕВОДИ 2017

ЖЕНСКИ ДЕКАМЕРОН

ЗА НОВУ РЕНЕСАНСУ У ЕВРОПСКОЈ КЊИЖЕВНОСТИ

Издавачка кућа Штрик

Износ додељених средстава:

59.954,25 €

Пројекат Женски Декамерон: за нову ренесансу у европској књижевности ће промовисати постојећу разноликост полова, жанрова и језика у европској литератури, програм Креативна Европа и суштинске европске вредности. Промовисаћемо књижевни диверзитет, транснационално повезивање и проток на више нивоа: културном (десет висококвалитетних дела ауторки из десет земаља; организована гостовања аутора), језичком (десет језика, од којих седам малих), жанровском (новеле, кратке приче, поезија, драма, књижевност намењена омладини, четири слабо заступљена жанра), старији и нови књижевни гласови у разноликом представљању заједничке теме - женских питања.

Желимо да подржимо нову ренесансу у европској књижевности, у којој су до сада мушкарци доминирали, а која би пружала једнаке могућности различитим књижевним приступима, темама, жанровима и језицима. Желимо да покажемо да је стваралаштво жена у висококвалитетној књижевности веће него раније и да је женска књижевност разнолик жанр - виспрена и једнако релевантна и када је писана на мање коришћеним језицима, што даје допринос развоју публике и креирању простор за једнаке могућности и напредак друштва.

Поред књига, промовисаћемо преводиоце (ми смо једина издавачка кућа која име преводиоца објављује на насловној страни књиге), њихове биографије ће бити публиковане у књигама, на нашем интернет сајту, у пројектним апликацијама, а њихови преводи биће предложени за награђивање. Укратко, настојаћемо да постигнемо: разноврсност, транснационалну мобилност и циркулацију књижевних дела; промоцију висококвалитетне женске књижевности, програма Креативна Европа, књига награђених Европском наградом за књижевност, преводилаца, мање заступљених језика и жанрова; презентацију старијих и нових генерација признатих ауторки; друштвено одговорно понашање и унапређење родне равноправности у Србији.

ЉУБИЦА ПУПЕЗИН, Издавачка кућа Штрик

Шта за вашу издавачку кућу представља подршка програма Креативна Европа?

Подршка програма Креативна Европа значајна је за нашу издавачку кућу из неколико разлога. Најпре, моћи ћемо не само да објавимо десет књига, колико наш пројекат подразумева, већ и да их на прави начин промовишемо и дистрибуирамо, јер су и ти сегменти издаваштва део подршке. За нашу невелику кућу, та помоћ је огромна. Поред тога, подршка Креативне Европе нашем пројекту Женски декамерон, за нову ренесансу у европској књижевности показује нам да се, не само пројекат, него и целокупни издавачки концепт Штрика препознаје истовремено и као књижевна и као друштвена вредност и то, можда би се и тако могло рећи, као вредност за будућност. Штрик је препознатљив по томе што објављује дела ауторки врхунског квалитета, која углавном до сада нису објављивана у Србији. Чињеница је да је објављивање дела књижевница и даље мање заступљено него објављивање дела књижевника, да су многа ремек-дела која су написале жене и даље непреведена у Србији, као и да је неопходно створити нов читалачки сензибилитет за нове вредности која та дела пружају. Утолико је свака подршка, коју уједно доживљавамо и као врсту признања и подстицаја, од огромног значаја, а поготово ова Креативне Европе.
Најзад, услови које апликант треба да задовољи конкуришући за програм Креативне Европе у вези са објављивањем преведених књига, такође утичу и на подизање стандарда у самој српској издавачкој делатности, нарочито на пољу дигиталног издаваштва, што је у складу с дугорочном акцијом издавачке куће Штрик - Књига у дигиталном простору, у оквиру које желимо да унапредимо не само дигитална издања књига, већ и њихову дигиталну промоцију и дистрибуцију.

По чему се ваш пројекат издваја у односу на остале?

Пре свега по томе што је реч о пројекту који обухвата десет књига које су писале жене. Овим пројектом, као и читавом нашом издавачком концепцијом, желимо да побољшамо рецепцију врхунске књижевности коју су писале жене, оформимо нови читалачки сензибилитет који ће бити у стању да прихвати другачије вредности и створимо нову публику. Поред тога, нашим пројектом не само да промовишемо нове књижевне вредности, већ желимо и да утичемо на подизање друштвене свести. Потрудили смо се да се наш пројекат препозна и по акценту на дигиталној промоцији издања. У оквиру пројекта ћемо, између осталог, имати апликацију за Андроид оперативни систем која ће моћи бесплатно да се преузме с Google Play Store-а и преко које ће корисници моћи да прате агенду читавог пројекта, уз мноштво информација у виду интерактивних садржаја у вези са свим издањима.

Да ли имате савет за организације које планирају да конкуришу?

Добра идеја, добра разрада те идеје, квалитетна издања, квалитетни преводиоци. Специфичност пројекта, оно по чему ће се разликовати од других. Свакако, треба се држати услова конкурса, добро проучити упутство за конкурсање које Креативна Европа обезбеђује уз сваки расписани конкурс и, наравно, тражити одговоре на сва питања која искрсну током писања пројекта од Деска Креативна Европа. Наше искуство показује да је веома важна и сарадња међу српским издавачима који се на конкурс пријављују. Мислим да је свима нама који смо добили прошлогодишњи грант помогла добронамерна међусобна пословна комуникација, што није мала ствар и у том смислу свим колегиницама и колегама честитам.

ЕВРОПСКА КЊИЖЕВНОСТ ДАНАС

УНИВЕРЗАЛНЕ ПРИЧЕ О ЛИЧНИМ РЕВОЛУЦИЈАМА

Износ додељених средстава:

Издавачка кућа Areté

44.008,15 €

Централна идеја пројекта Европска књижевност данас: универзалне приче о личним револуцијама је истраживање односа појединца и историје кроз књижевност. Турбулентна европска историја - ратови и помирења, миграције и насељавање, велики људи и догађаји - увек су били неисцрпна инспирација за писце старог континента. Свако од одабраних дела говори о обичним људима и њиховим личним револуцијама против великих друштвених и политичких проблема и догађаја. Пројекат укључује шест аутора из шест различитих земаља Европске уније. Два аутора су добитници Европске награде за књижевност. Листа одабраних наслова укључује једну књигу поезије, две збике кратких прича и три романа.

Сви аутори су добитници значајних награда за свој рад: Летонац Освалд Зебрис (Oswalds Zebris) и Тит Алексејев (Tiit Aleksejev) из Естоније добили су Европску награду за књижевност за романе Gaiļu kalna ēnā (У сенци Петловог брда)и Palveränd (Ходочасници). Један од значајних циљева овог пројекта је представљање читалачкој публици у Србији у целини непознатих књижевности малих балтичких земаља, Летоније и Естоније.

Други књижевник из балтичког региона је Пољак, песник Еугениуш Ткачишин-Дицки (Eugeniusz Tkaczyszyn-Dycki) добитник књижевних награда Nike и Gdynia. Његова дела су адаптирана за позориште и играна широм Пољске.

Светски позната енглеска списатељица Хилари Мантел (Hilary Mantel) једина је уметница која је награђивана Booker наградом два пута. Роман Место веће сигурности представља почетак једне од занимљивијих каријера у европској савременој књижевности.

Мирча Картареску (Mircea Cărtărescu) је вероватно један од најпознатијих савремених румунских писаца, што је доказао и награђеном књигом Frumoasele străine (Дивни странци).

Јудит Санисло (Judit Szaniszló) је нова књижевна звезда из Мађарске. Збирком кратких прича Beenged већ је од стране критике заслужила титулу најталентованије младе књижевнице у земљи: добитница је награде György Petri у 2015. години и награде Pál Békés у 2017. години.

Сви изабрани наслови биће први пут преведени на српски језик и објављени као штампано и електронско издање.

НИНА ГУГЛЕТА, Издавачка кућа Areté

Шта за вашу издавачку кућу представља подршка програма Креативна Европа?

Наша издавачка кућа добила је прилику да развије, на један иновативан начин, свој издавачки план за наредне две године, те да објави европске ауторе који су блиски досадашњој издавачкој политици издавачке куће. Ово је велики пројекат за Areté, он доноси много изазова али и инспирације за даљи рад. Посебно смо радосни што наш издавачки план обухвата и поезију, конкретније пољског песника, те ћемо добити прилику да промовишемо поетско стваралаштво, што је данас можда највећи изазов у свету издаваштва.

Који су највећи изазови у процесу конкурисања били пред вама?

Највећи изазов била је првобитна мотивација: да ли ми то можемо или не. Касније је све ишло лакше, јер смо кренули у то одлучно и дошли до књига које смо желели да видимо у издању наше издавачке куће.

Да ли имате савет за организације које планирају да конкуришу?

Сваки велики пројекат изискује љубав према ономе што желите да постигнете. Нађите књиге које вас инспиришу, које су повезане у једну смислену причу: која је ваша прича, или ће постати ваша прича. У тренутку у ком пред собом имате пројекат у који верујете и коме стремите, успех неће изостати.

ИЗА ХОРИЗОНТА

ТРАНСКУЛТУРНИ МОЗАИК САВРЕМЕНЕ ЕВРОПСКЕ ФИКЦИЈЕ

Износ додељених средстава:

Издавачко предузеће Хеликс

58.537,12 €

Наша основна идеја иза пројекта Иза хоризонта: транскултурни мозаик савремене европске фикције била је да обогатимо српски књижевни простор квалитетним преводима савремене књижевности различитих европских култура. Пројекат укључује превод и промоцију десет књига фикције писаних на девет језика (исландски, енглески, чешки, бугарски, шведски, румунски, италијански, шпански и норвешки). Први критеријум у одабиру наслова је њихова уметничка вредност, доказана кроз књижевне награде којима су награђивани аутори: пет аутора награђено је Европском наградом за књижевност, док су остали добитници важних награда, као шведске Август награде. Таква селекција захтева и подједнако пажљив избор преводилаца.

Међу вештим, признатим преводиоцима с којима ћемо сарађивати, неки су већ ангажовани на нашим претходним пројектима књижевног превођења. Како бисмо постигли максималну видљивост и доступност књига, наслови ће бити штампани и издавани као електронска издања. Различити модели дистрибуције ће бити спровођени кроз проверене онлајн и традиционалне мреже, с посебном пажњом на читалачку публику у суседним земљама. Промоција је изузетно важан сегмент у нашем пројекту, утемељена на сарадњи с популарним интернет порталима, традиционалним медијима и еукативним и културним институцијама.

Врхунац планираних промотивних активности биће посета аутора Београдском сајму књига, као најважније регионалне манифестације у региону тог типа. Свака књига, као део мозаика који овај пројекат представља, одређена је својим специфичним стилом, призвуком и темом, али само заједно дају свеобухватнију, слојевиту и богатију слику данашњег тренутка у европској књижевности. Додатни циљ пројекта природно произлази из одржавања континуитета с претходно реализованим европским пројектима уз истицање заједничке теме, ширења мреже транснационалне књижевне размене и интеркултуралног дијалога у Европи данас.

АЛЕКСАНДРА ДРАГОСАВЉЕВИЋ,

Издавачка кућа Хеликс

Шта за вашу издавачку кућу представља подршка програма Креативна Европа?

Подршка програма Креативна Европа изузетно је важна за Хеликс јер је то велико признање нашег рада и напора у представљању значајних дела новије европске књижевности, која објављујемо уз поштовање највиших стандарда преводилачке и издавачке праксе. Ови захтевни преводилачко-издавачки пројекти уједно су и тачка спајања наше издавачке визије и циљева зацртаних у оквиру програма Креативна Европа: промовисање квалитетне европске литературе и јачање свести о заједничкој европској културној баштини.

Да ли постоји нешто што издваја ваш пројекат у односу на остале?

Овом приликом не бих истицала специфичности нашег пројекта колико могуће повезнице између свих изабраних пројеката, јер оне сведоче о квалитету рада малих и средњих издавача у Србији: намера да о изазовима савременог друштва проговоримо из различитих аспеката, разних култура, окружења и околности и да читаоце упознамо с новим европским књижевним токовима и младим, још неафирмисаним ауторима.

Да ли имате савет за организације које планирају да конкуришу?

Онима који планирају да конкуришу за подршку у оквиру програма Креативна Европа саветујемо да се усредсреде на иновативне идеје и праксе и да себи задају реалистичне циљеве за које ће бити сигурни да их могу остварити.

ЕВРОПА

РАЗЛИЧИТА ПУТОВАЊА, ЈЕДНА ДЕСТИНАЦИЈА

Износ додељених средстава:

Контраст издаваштво

59.870,80 €

У оквиру пројекта Европа: Различита путовања, једна дестинација превешћемо, публиковати, промовисати и дистрибуирати осам књига из седам различитих земаља, које су писане на седам различитих језика и три различита жанра. Све књиге ће бити штампане и објављене као електронска издања, а збирка поезије ће бити доступна и као аудио књига. Одабране књиге никада раније нису биле превођене на српски језик. Централна тема пројекта је путовање. Кроз векове, као захтев пред цивилизацијом стоји напредак. Никада нисмо знали шта би могла бити велика искра значајних промена: масовне миграције или само једно путовање појединца.

Понекад, највећа путовања су се одвијала не у свемиру, већ у души. Такви кораци напред су мењали лице Европе, чинећи је јачом, богатијом, јединственијом и хуманијим местом за живот. Европа је понекад полазна тачка, а понекад је крајња дестинација. Из тог разлога смо пажљиво одабрали осам награђених европских писаца који су стварали дела у којима је путовање жариште, централна идеја око које све остале крећу. Одабрани аутори су признати и вишеструко награђивани за свој рад. Четири аутора су добитници награде Европске уније за књижевност: Рику Корхонен (Riku Korhonen) и Катри Липсон (Katri Lipson) су водећи савремени писци из Финске, Естонка Мелис Фридентал (Meelis Friedenthal) је проглашена за националну списатељицу у 2012. години, а Карен Гилис (Karen Gillece) је један од најбољих свежих гласова савремене ирске прозе.

Жозе Луис Пеишото (José Luís Peixoto) препознат је као један од најзначајнијих писаца у Португалу данас, чија су дела преведена на више од двадесет језика. Његов рад је признат од стране критичара и познатих писаца попут Ж. Сарамага (Saramago), а такође веома је популаран међу широком публиком.

Еуђенио Монтале (Eugenio Montale), добитник Нобелове награде, био је институција међу европским песницима двадесетог века, док ће превод монументалног тротомног дела Петера Вајса (Peter Weiss) романа Die Ästhetik des Widerstands (Естетика отпора) највероватније бити један од већих књижевних догађаја у српском издаваштву последњих година.

ДАНИЛО ЛУЧИЋ, Контраст издаваштво

Шта сматрате да је учинило вашу апликацију успешном?

Нашу апликацију је учинило успешном детаљно анализирање саме апликације и проучавање услова за аплицирање на овај конкурс. Такође, подједнако важан био је и одабир квалитетних аутора и ауторки чије радове смо укључили у овај пројекат. Осим тога, наш уреднички тим се потрудио и да осмисли веома инвентивне и занимљиве начине како да промовише и истакне помоћ Европске уније у реализацији.

Шта за вашу издавачку кућу представља подршка програма Креативна Европа?

Програм Креативна Европа представља велику помоћ за нашу издавачку кућу. Ово је веома драгоцена подршка која помаже нама, као младим и релативно малим издавачима на српском тржишту, да лакше објавимо и промовишемо књижевна дела за која сматрамо да су вредна и да је важно упознати домаћу књижевну публику с њима.

Да ли имате савет за организације које планирају да конкуришу?

Наш савет за организације које планирају да конкуришу на Конкурсу за књижевне преводе је да се што је могуће боље упознају са пропозицијама и условима самог конкурса, с обзиром на то да конкурисање захтева професионализам и озбиљност у приступу ставкама које се од подносиоца апликације очекују. Такође, подједнако је важно да теме и циљеви пројекта са којим се аплицира имају квалитативну тежину, да буду у духу најбољих европских вредности и да приступ реализацији тих циљева буде одговоран и креативан.

СТАРИ КОНТИНЕНТ, НОВИ ЉУДИ

ПРОНАЛАЖЕЊЕ СОПСТВЕНОГ МЕСТА

Износ додељених средстава:

Издавачка кућа Одисеја

48.638,27 €

Одисеја ће превести осам књига с мање заступљених језика, с обзиром на транснационални карактер сваког од предвиђених жанрова: док је бугарска и мађарска литература за одрасле заступљена у Србији, не постоје књиге за децу њихових аутора; европски романи за младе су недовољно заступљени, као и малтешка и луксембуршка књижевност уопште. Оно што додатно повезује одабране књиге је њихов фокус на суштинску тему интеграције, без обзира да ли говоре о усаглашавању или о успостављању друштвене позиције из перспективе жена или досељеника, или причају приче трансформисаних људи који трагају за редефинисаним местом у заједници.

Ова дела фикције биће објављена у висококвалитетним преводима, уређивању, дизајну, штампи и дистрибуцији кроз регуларне и онлајн књижаре, сајмове књига и продајне изложбе у земљама региона у којима се говори заједнички језик, користећи иновативне продајне методе. Промоција књига за децу ће бити усмерена ка две групе: децу (читања и такмичења у школама) и одрасле с утицајем на децу (родитеље, наставнике, библиотекаре) кроз традиционални, онлајн и директни маркетинг. До адолесцената ћемо доћи путем друштвених мрежа и онлајн медија, а до одраслих кроз сва расположива средства: промоције, сајмове, друштвене мреже, онлајн и традиционалне медије. Добитници Европске награде за књижевност ће додатно бити промовисани током фестивала, као и два аутора током њиховог боравка у Србији.

Сарадња с јавним и школским библиотекама, културним центрима, организацијама цивилног друштва ће увећати видљивост пројекта. Семинар за рецензенте књига за децу обезбедиће неопходне основне вештине за успостављање тренутно непостојеће критике књижевног стваралаштва за децу, суштинског у промоцији дечије литературе, развоју нове публике и културе уопште. Надамо се да ће пројекат допринети покретању друштвене дебате на тему имиграције и интеграције, утицати на повећање броја преводилаца европских писаца из мање познатих земаља, видљивост Европске награде за књижевност, као и помоћи у развоју нових вештина и унапређењу позиције угрожених група.

МАРИЈА ВУКОСАВЉЕВИЋ, Издавачка кућа Одисеја

Шта за вашу издавачку кућу представља подршка програма Креативна Европа?

Одисеја управо реализује седми пројекат књижевних превода, који се, као и наши претходни пројекти, односи првенствено на превођење и промоцију књига за децу и омладину. Конкурс за књижевне преводе Креативна Европа спада у ретке који покривају не само трошкове превођења већ и трошкове објављивања и промоције, што је посебно важно за књиге за децу и младе, које садрже илустрације, комплекснији дизајн и скупљу штампу, него књиге за одрасле које су базиране само на тексту. Како је Србија мало и сиромашно тржиште, захваљујући овом програму нашим младим читаоцима нудимо најбољу европску књижевност за децу и младе по ценама доступним за српско тржиште. Кофинансирање промоције веома је важно за промоцију књижевности са малих језика.

На српском тржишту уопште нема дечјих књига из многих земаља, чак и када се ради о нашим суседима: у последњих педесет година на српски су преведене само три мађарске књиге за децу, две бугарске и тако даље. Захваљујући претходним пројектима, допринели смо већем присуству и популаризацији књига преведених са чешког, а надамо се да ћемо имати успеха и са одличном мађарском и бугарском књижевношћу за децу. Романи за младе у Србији долазе углавном из САД, док су европски неправедно запостављени. Зато смо се потрудили да одаберемо два одлична европска романа за младе (холандски и француски).

Подршка промоцији европске књижевности у оквиру овог пројекта од изузетне је, непроцењиве важности за формирање нове младе публике и развој читалачких навика. Под тим пре свега мислимо на промоције у школама. Наиме, у европским земљама промоције у школама финансира држава, док је у Србији то препуштено само напорима издавача. Већина деце у Србији никада није била на промоцији или радионици и школе су жељне промоција. Трудимо се да организујемо квалитетне промоције, са ограниченим бројем деце (максимално 60), тако да присутна деца

могу да активно учествују и чују о чему се говори.

Показало се да децу веома интересују сусрети с преводиоцима, када из прве руке могу да чују о преводилачком процесу и науче понешто о другим земљама, језицима и књижевности. У оквиру пројекта планирали смо 100 промоција у школама, што на први поглед делује много, али је недовољно за стварне потребе. Организација промоција увек представља изазов: иако организујемо неколико промоција у истој школи за групе до шездесеторо деце, интересовање је много веће и никада довољно места за све заинтересоване.

Други важан аспект промоције читања односи се на развој критичког мишљења. Неколико активности у нашем пројекту позива младе читаоце да изнесу свој суд о књигама, да остављају коментаре, да пишу рецензије, праве трејлере и поделе своје утиске на друге креативне начине. Као што се види на PISA тестовима, деца у Србији лоше се сналазе када треба самостално, својим речима да репродукују знање али и да искажу став. Док у европским земљама постоји много сајтова форумског типа где деца и млади исказују своје мишљење, у Србији их је веома тешко привући и охрабрити на то, чак и када их мотивишемо наградама. Зато смо се умрежили са међушколским такмичењима, где заједно са вредним појединцима из школског система подстичемо децу да читају и развијају критичко мишљење, али и сваког месеца награђујемо најбоље коментаре, рецензије и најактивније школе.

Такође, у Србији је књижевна критика дечје књижевности потпуно неразвијена, сведена на репродуковање промотивних текстова и адвертајзинг. Дечја књижевност се најпре не сматра довољно изазовном за озбиљну критичку анализу, а потом, критичари не поседују знања и вештине потребне за анализу дечје књижевности. Светле тачке су неколико блогера који покушавају како најбоље знају и умеју да промовишу критичко промишљање дечје књижевности. Зато смо осмислили Семинар/обуку за књижевну критику дечје књижевности, на који ћемо позвати критичаре из европских земаља у којима је развијена књижевна критика дечје књижевности, која ће укључивати и радионице за заинтересоване критичаре, али и писани материјал који ће касније моћи да се бесплатно преузме са нашег сајта, а који ће садржати основне смернице за анализу књижевности за децу и младе, имајући у виду њене специфичности.

На крају, у оквиру пројекта биће представљене и две књиге за одрасле из земаља које готово уопште нису заступљене у Србији: Малте и Луксембурга, махом због недостатка преводилаца са малтешког и луксембуршког. Срећом па се у тим земљама говоре и „велики“ језици, енглески у Малти и немачки у Луксембургу, па постоје ауторизовани преводи тих књига на енглески и немачки, те ћемо, надамо се, уз помоћ одличних српских преводилаца, пренети не само приче, већ и део књижевног умећа писаца из ових за наше тржиште егзотичних земаља.

Одисеја већ петнаест година гради имиџ као издавач квалитетне литературе за све генерације, и подршка Европске комисије кроз програм Креативна Европа значајно је допринео квалитету наших издања. Многи славни српски преводиоци опробали су се у превођењу дечјих књига тек кроз овакве пројекте, а српска деца су добила прилику да читају књиге којима је посвећена једнака пажња као и врхунској литератури за одрасле.

Који су највећи изазови у процесу конкурисања били пред вама?

За Одисеју је највећи изазов био захтев да се укључе књиге са Европском књижевним наградом, јер међу добитницима нема књига за децу и младе, а од апликаната се захтева да осмисле кохерентан пројекат. На једином конкурсу када нисмо били успешни, оном из 2014. године, књиге са Европском књижевним наградом су носиле 25 поена и нама је недостајало 2 поена да прођемо, али просто те године конкурс није био благонаклон према дечјим издањима. Тако смо на новом конкурсу убацили и књиге за одрасле, али заправо наш нови пројекат се састоји од два пројекта, са два одвојена тима за маркетинг, са две одвојене промотивне и дистрибутивне стратегије, једне за дечје књиге, а друге за књиге за одрасле (добитнике Европске књижевне награде који носе аутоматске поене без којих је готово немогуће проћи). Верујем да и ових 15 аутоматских поена колико добитници Европске књижевне награде носе, сада представља проблем и другим издавачима, јер просто нема више доступних књига са језика за које уопште смемо да конкуришемо (Србија не може да конкурише за преводе из земаља које још нису чланице ЕУ), а посебан изазов је пред издавачима за децу јер међу добитницима те награде и даље нема дечјих и YA књига, а и даље постоји захтев за јединственом идејом пројекта.

Да ли имате савет за организације које планирају да конкуришу?

Како је Одисеја била успешна у апликацијама од прве године када је у Србији почео да се спроводи програм књижевног превођења Култура 2007-2013, често смо били у прилици да се од нас тражи савет и да га дајемо. Мислим да је најбољи савет то да се пажљиво прочита конкурсна документација: циљеви и приоритети програма, захтеви - од којих ће неки деловати превише бирократски, неки вам се можда неће допасти. Међутим, веома је јасно шта се тражи и не постоји начин да се избегне или занемари оно што вам се не свиђа или сматрате небитним. Ако испуните све што се од апликаната тражи и ако се потрудите да одговорите на све захтеве, велике су шансе да ће ваш пројекат бити успешан.

ЕВРОПСКИ ПРОЈЕКТИ САРАДЊЕ 2017

YOUNG@OPERA

Лидер пројекта:
Фондација Опероса, Бугарска
Херцег Фест, Црна Гора
Општина Херцег Нови, Црна Гора
Задужбина Илије М. Коларца, Србија

Износ додељених средстава:

198.500,00 €

Пројекат Young@Opera окупља преко педесет талентованих младих уметника из свих земаља Европе и шире, кроз преко тридесет перформанса живе опере и улична извођења у четрнаест градова у Црној Гори, Србији и Бугарској. Четири амбициозна партнера у сарадњи са шест придружених партнера радиће на осмишљавању динамичног циклуса опера у два дела са дванаест успешних интернационалних уметничких директора и ментора. Пројекат траје двадесет шест месеци и за има циљ освајање младе публике. Најпре кроз први циклус у оквиру којег ће се представити барокна класична опера на савремени и кул начин, а онда и кроз други циклус током којег ће млади уметници стварати сасвим нову оперу на основу искуства из првог циклуса.
Партнерске организације заједно са придруженим партнерима радиће на одабиру учесника пројекта на основу свог досадашњег искуства рада с младима, у жељи за укључивањем нових, младих стваралаца.
Захваљујући иновативној природи пројекта за регион Балкана, постоји велика заинтересованост медијских партнера. Реализација главних активности пројекта биће телевизијски преношена, а цео пројекат ће бити промовисан путем друштвених мрежа, као и путем партнера и појединаца који су укључени у цео процес.

НИНА МИЛОШ, Operosa Foundation & Ltd

У пројекту Young@Opera учествују фестивал, локална самоуправа, фондација и уметничка асоцијација. Шта карактерише ту сарадњу?

Опероса је организација која постоји у Србији, Црној Гори и Бугарској. Опероса у Бугарској креирала је Young@Opera (Y@O) пројекат у сарадњи са Коларчевом задужбином и Општином Херцег Нови. Разлог томе јесте дугогодишња сарадња са Коларчевом задужбином на многим другим аспектима везано за сферу класичне музике и промоцију младих оперских талената, што је заправо и мисија Оперосе. С обзиром да је седиште Оперосе у Београду, самим тим је и сарадња на овом пројекту обострано задовољство. Опероса сваке године сарађује са локалном самоуправом Општине Херцег Нови, а разлог томе јесте једини оперски фестивал који се одржава сваке године у августу - Operosa Montenegro Opera Festival. Заједно смо увидели идеалну прилику да Y@O пројектом проширимо могућности уметничког изражавања и едуковања младих талената Бугарске, Србије и Црне Горе.

Која је специфичност вашег пројекта која га издваја у односу на остале?

Трудимо се да главни циљ Оперосе провучемо кроз сваки наш пројекат. Young@Opera окупља преко педесет талентованих и младих уметника широм Европе, који ће наступати у дванаестградова широм три наведене земље. Ова кампања има за циљ да едукује оперске и таленте класичне музике кроз рад са међународно признатим стручњацима, али и да едукује млађу публику приближавајући оперу кроз иновативна и модернија извођења. Поред тога, пројекат је специфичан јер се састоји од два циклуса, где се током првог изводи Паизијелова опера La Serva Padrona, док се у другом циклусу изводи потпуно нова опера коју компонује млада композиторка на основу своје визије првог циклуса. Уметници имају прилику да се изразе уметнички, покажу своје умеће, размене културе, путују и друже се. На крају, током двадесет девет месеци трајања пројекта, млади уметници се смењују из државе у државу, па на тај начин велики број њих добија шансу да изрази свој таленат и будео део Y@O пројекта. Веома смо поносни због тога.

Који бисте савет упутили организацијама које планирају да конкуришу?

Пре свега треба бити истрајан. Имати јаку жељу и веровати у оно што желите да представите. Опероса је неколико година за редом конкурисала с овим пројектом јер је веровала у њега. Креативна Европа, као и наши партнери, Коларчева задужбина и Општина Херцег Нови, препознали су важност Young@Opera пројекта, јер на различите начине сви улажемо у младе људе. Зато када имате добру идеју, радите на њој, развијајте је и будите упорни док се не реализује.

НОВА МАПИРАЊА ЕВРОПЕ

Лидер пројекта:
Модерна галерија, Словенија
Академија примењених уметности Беч, Аустрија
Музеј Југославије, Србија
Тисајд универзитет, Велика Британија

Износ додељених средстава:

200.000,00 €

Нова мапирања Европе је двогодишњи заједнички пројекат четири уметничке и културне институције из Србије, Словеније, Аустрије и Велике Британије. Током пројекта произвешће се нова знања о културном наслеђу миграната у Европи и остварити сарадња између институција и локалних заједница миграната, као и новопридошлих азиланата и избеглица. Пројекат обухвата четири изложбе, програме медијације, гостовања уметника, заједничку интернет платформу и међународну конференцију. Циљ пројекта јесте да се кроз транснационалну сарадњу расветле миграциони процеси из ближе прошлости, али и да се они повежу с проблемима актуелних миграција.
Изложбе, програми медијације и гостовања уметника биће организовани у сарадњи с мигрантима прве и друге генерације, као и са азилантима и избеглицама. Основна стратегија рада на овом пројекту подразумева да се заједница миграната не третира само као жељена публика, већ и као активни учесник у креативном процесу, с циљем да се развије заједнички простор поверења, поштовања, одговорности и учења.
Појам мигрант, онако како га користе и разумеју учесници пројекта, не односи се само на скорашње досељенике у Европу. Напротив, он укључује и оне који се од шездесетих година XX века селе из Јужне у Западну Европу, а који су у Немачкој, Аустрији и некадашњим југословенским републикама познати као гастарбајтери. Када је реч о Великој Британији, појам обухвата мултикултуралне заједнице које су се нагло развиле од Виндраш (Windrush) миграција педесетих година прошлог века, а које су потом подстакле нови талас миграција из земаља Комонвелта. Поред ових заједница, у оквиру пројекта третираће се и статус оних миграната чији је долазак у Велику Британију резултат сложених међународних односа и постколонијалистичких политика. У Србији, овај појам има вишезначну употребу и таргетира различите заједнице. У овом пројекту фокус је усмерен на лица која су избегла током деведесетих година у и из Србије, превасходно услед распада Југославије. Појам мигрант користи се и за све оне који су дошли у Југославију из бројних афричких и азијских земаља као део културних и образовних програма Покрета несврстаних, у време када је Југославија била једна од водећих чланица тог покрета.

Питања од којих пројекат полази гласе: Која су то заједничка искуства која би могла повезивати ове, наизглед, различите мигранте? Како је масовно досељавање људи из различитих делова света променило не само начин на који ми видимо Европу, већ и како је други сагледавају споља? Усредсређени на различите облике имагинације, желели бисмо да понудимо неке од одговора на та питања. Она су нарочито значајна у нашој тренутној ситуацији када нови мигранти, азиланти и избеглице пристижу из свих делова света из друштвених, политичких, економских и еколошких разлога. Европа се континуирано суочава са изазовом укључивања миграната у друштвене заједнице домаћина. Ти процеси обично су дуготрајни и сложени. Управо због тога овај пројекат инсистира на значају инклузије миграната кроз културу и сталном истицању позитивних друштвених вредности њиховог културног наслеђа.

КАТАРИНА ЖИВАНОВИЋ, Музеј Југославије

Шта за вашу установу представља подршка програма Креативна Европа?

Програм Креативна Европа нам омогућује да се бавимо темама које нису препознате као приоритет у националној културној политици, да промовишемо резултате рада наше институције широм Европе, али и да се изборимо са (ауто)стереотипима да су домаћи стручњаци инфериорни у односу на колеге из других земаља.

Шта је немогуће реализовати без европског партнерства?

Европска партнерства осигуравају интеракцију већег броја стручњака који долазе из различитих дисциплина, ресора и сектора, а која нужно доводи до развоја иновативних идеја заснованих на синергији постојећих позитивних и негативних искустава.

Да ли имате неки савет за организације које планирају да конкуришу?

За учешће у програму Креативна Европа потребна је само спремност да уђете у нешто ново, наравно, уз неминовно познавање теме, односно заинтересованост за проблем који желите да решите и поверење у партнере са којима ћете сарађивати. Као ни један други програм, Креативна Европа има изузетно организовану мрежу подршке, тако да ћете све остало учити и савладавати у ходу. Сви све раде у последњем тренутку, велика је администрација, али оно што је најважније, по завршетку пројекта имаћете резултате којима ћете се поносити и огромно искуство које ће вам осигурати успешније планирање и реализацију наредних пројеката.

(РЕ)ОТКРИВАЊЕ ЕВРОПЕ

Лидер пројекта:
Хрватско народно позориште Ријека, Хрватска
Позориште „Kosztolányi Dezső“, Србија
Национална установа Албанско позориште, Македонија
Словеначко позориште у Трсту, Италија
Немачко државно позориште Темишвар, Румунија

Износ додељених средстава:

200.000,00 €

(Ре)откривање Европе је пројекат у области извођачких уметности који се бави савременом Европом и изазовима с којима је суочена данас. Такође, пројекат представља покушај да се Европа сагледа из угла мањина, кроз језик позоришта - како различите мањине учествују у креирању идентитета савремене Европе и да ли се на тај начин може допринети новим перспективама развоја Европе. Из тог разлога одабрано је последње дело Луиђија Пирандела (Luigi Pirandello) Планински џинови као метафоре мултикултурализма и мотивације за сарадњу. Пројекат укључује пет партнерских организација, мањинских позоришних група из европских градова са дугим традицијама интеркултурног дијалога, које је у неким од окружења ових места недавно сведен на фолклорну декорацију званичним, већинским културама.
Пројекат се реализује кроз неколико фаза:
I Копродукција драме Планински џинови, Луиђија Пирандела
II Едукативни програм Инкубатори позоришног знања
III Уметничка радионица Од Пирандела до брегзита, Паола Мађелија
IV Програм развоја публике Перформативна кухиња – кување различитости
V Научно истраживање учешћа мањина у култури европских градова
Након избора уметника у свих пет позоришта и интензивних припрема, ансамбли ће с представом Планински џинови обилазити пет градова. Током овог процеса биће организоване уметничке, едукативне и активности развоја публике.
Циљеви пројекта су: унапређење мобилности, сарадње и интеркултурног дијалога у области извођачких уметности, подизање свести о значају плурализма савремене Европе, допринос превазилажењу културних и језичких баријера, којим се позоришни простор потврђује као место универзалне комуникације, подизање капацитета професионалаца у култури, успостављање мреже позоришта мањина у Европи и повећање њихове видљивости, као и едукација и сензибилизација публике у погледу толеранције и различитости и повећање њиховог учешћа у културном животу.

ДРУШТВЕНО ИНКЛУЗИВНИ КЊИЖЕВНИ ПОДУХВАТ

Лидер пројекта:
UC Limburg, Белгија
Public libraries, Архус, Данска
Aarhus Universitet, Данска
Удружење КРОКОДИЛ, Србија
Camara Municipal da Madalena do Pico, Португалија
Cultuurhuis de Warande, Белгија
Фондација Uxío Novoneyra, Шпанија
Szepirok Tarsasaga, Мађарска

Износ додељених средстава:

199,983.39 €

Пројекат Друштвено инклузивни књижевни подухват чини европску књижевност доступном свима, нарочито друштвеним групама које немају контакт са књижевношћу. Кроз партиципативни рад укључене су различите групе грађана: избеглице, болнички пацијенти, млади, затвореници, средњошколци и популација трећег доба. Све активности су организоване у њиховом дневном окружењу и током њих ће бити креиране ситуације где свако може преузети улогу писца или приповедача. Током сваког догађаја биће присутан и (страни) писац.
Приче књижевних заједница биће објављиване на дигиталној платформи - свако ће моћи да подели наратив у различитој форми (текст, слика, звук...). Приче са ове платформе могу даље послужити за инспирацију у стварању нових прича и организовање нових књижевних догађаја. Кључна циљна група су предавачи: социјални радници, професионалци у култури и наставници. Током рада на пројекту руководиће се развијеним партиципативним моделима за књижевне догађаје који ће олакшати укључивање нове публике, до које је иначе тешко доћи.
Тим пројекта је погодан за остваривање овог циља, јер покрива различите струке: књижевност (библиотеке, књижевници), стручњаци за партиципацију (UCLL), искуство у интердисциплинарном раду (UCLL, Универзитет Aarhus, културни центри), политике (Pico). Њихова сарадња гарантује успешну реализацију на локалном, регионалном, националном и међународном нивоу. У Белгији, Данској, Мађарској, Србији, Португалији и Шпанији ће сарађити на освајању нове публике, а у осталим земљама Европе деловаће путем интернет платформе. Како долазе из различитих сектора, резултате пројекта ће делити с различитим мрежама организација, инспиришући их за примену партиципативног метода којим се воде у пројекту.

ЧИТАЊЕ БАЛКАНА

Лидер пројекта:
Завод за издаваштво
и уметничку делатност Гога, Словенија
Удружење КРОКОДИЛ, Србија
Друштво за издаваштво, промет и услуге
Готен група, Македонија

Износ додељених средстава:

200.000,00 €

Европски пројекат сарадње Читање Балкана настоји да повеже различите партнере у пољу промоције и дисеминације књижевних дела. Циљ је да се стекну нови капацитети који воде новим радним местима и успостављању агената за Југоисточну, Источну и Јужну Европу, као и оснажи транснационална мобилност кроз мрежу књижевних резиденцијалних програма.
Књижевни агент ће бити одабран и обучен у складу са пројектом, а његова или њена дугорочна мисија ће подразумевати оснивање нове књижевне агенције која ће се бавити правима превода за књижевност писану на мање коришћеним језицима. На заједничкој дигиталној платформи, која ће бити још један резултат пројекта, агенти ће промовисати Југоисточну Европу као регион изузетног књижевног стваралаштва.
Пројекат ће тако јачати капацитете европског Југа и Истока и оснажити најбоље књижевне гласове ових региона и олакшати њихов превод на велике европске језике. Пројекат је такође усмерен и ка професионализацији рада књижевника и интернационализацији њихових каријера кроз повећање видљивости и транснационалну мобилност. Посебан фокус ће бити усмерен ка писцима који кроз теме свог рада упозоравају на опасност од национализма и нетолеранције. Кроз мрежу резиденцијалних програма и наступа на фестивалима, пројекат ће понудити платформу за писце који долазе из различитих (пост)конфликтних региона Европе како би поделили и разменили с публиком личне погледе на последице ова два феномена.
У времену пораста десног популизма и неофашистичких покрета широм Европе, партнери на пројекту верују да књижевни гласови посебно Југоисточне Европе морају добити свој простор у кризним регионима Европе, попут Кипра и Украјине и бити доступни на водећим европским језицима.

МИЛЕНА БЕРИЋ, Удружење КРОКОДИЛ

Како сте упознали партнере на пројектима Читање Балкана и Друштвено инклузивни књижевни подухват?

Наши партнери на пројекту Читање Балкана су вишегодишњи партнери КРОКОДИЛА с којима сарађујемо на различитим основама још од оснивања фестивала КРОКОДИЛ 2009. године, а затим и Удружења КРОКОДИЛ. Циљеви, намере и жеље нам се и данас сусрећу, а после сваког успешног пројекта није било тешко даље продубљивати сарадњу која се базира на обостраном поверењу.
У току припремања пројекта представници водеће организације на пројекту Друштвено инклузивни књижевни подухват из Белгије објавили су позив којим траже партнере на пројекту. Контактирали смо их након што смо се упознали с идејом предлога пројекта која се поклопила с нашим програмом намењеним деци и омладини. Након два партнерска састанка сарадњу са осталим партнерима на пројекту Друштвено инклузивни књижевни подухват смо даље оснажили и продубили иницирањем нових заједничких пројектама за 2019. и 2020. годину.

Шта европски пројекти омогућавају вашој организацији? Да ли је изазов учествовати у два пројекта сарадње истовремено?

Ови пројекти КРОКОДИЛУ доносе пре свега могућност реализације основних идеја и циљева удружења; доносе нам нова познанства и сарадње на ширем европском нивоу, стицање и размену знања из различитих окружења, али и могућност размене најбољих пракси.
Удружење КРОКОДИЛ тренутно, осим два европска пројекта у оквиру програма Креативна Европа (Читање Балкана и Друштвено инклузивни књижевни подухват), самостално реализује и двогодишњи велики пројекат под називом Ко је први почео? Историчари против ревизионизма, финансиран од стране Делегације Европске уније у Србији, али и своје текуће програме као што су фестивал КРОКОДИЛ, КРОКОДИЛОВА резиденција за писце, Београдска дебата о Европи и др.
Овај обим активности једино је могуће испратити правилним, правовременим и искреним укључивањем нових људи у нашу организацију. Наш тим броји тренутно шест стално активних људи, а сваки нови пројекат значиће и додатно ангажовање. Дакле, изазов бисмо преформулисали у позитивна мотивација за развој.

Да ли имате савет за организације које планирају да конкуришу?

Наш савет би био: Осамдесет посто времена уложених у планирање и двадест посто времена уложених у реализацију може вам гарантовати успех.

КАТЕКСИС: НОВА ПЕРЦЕПЦИЈА ПОЗОРИШТА: ГЛЕДАЛАЦ КАО ИСТРАЖИВАЧ

Лидер пројекта:
Удружење Ник Милет (Nick Millett), Француска
Позоришни атеље Жан Вилар (Jean Vilar), Белгија
Организација Elapse, Француска
Фондација Центар за заступање грађанских интереса, Босна и Херцеговина
Хартефакт фондација, Србија
Универзитет у Утрехту, Холандија

Износ додељених средстава:

197.721,13 €

Пројекат Катексис истражује две стратегије за развој позоришне публике: успостављање новог облика партиципативног извођачког догађаја који је кроз релевантне теме и интензивни програм (у облику фундаменталног социјалног истраживања) усмерен на ангажовање публике и обраћање новој професионалној публици. Катексис ће проширити ангажман публике у истраживачку заједницу, дозвољавајући гледаоцу да учествује као друштвени истраживач и креативни сарадник.
Пројекат ће изградити и тестирати прототип примене овог позоришно-истраживачког апарата. Катексис: истина на суду ће оснажити публику да истражује тему истине и њене димензије, посебно како се она односи према тренутним технолошким променама, демократичности медија и институција правде.
Концептуални оквир догађаја биће mise en situation - публика као судија и порота у трибуналу будућности где ће технологија играти централну улогу у утврђивању кривице оптужених. Понашање свих учесника у догађају биће забележено, анализирано и јавно изложено. Три наредне радионице ће користити технике креативне фацилитације како би дубље проникле у предмет и изнедриле колективни креативни израз.
Катексис ће бити подељен у шест фаза (истраживање, дизајн, развој публике, комуникација, изградња, трка и репортажа) које ће укључивати сарадњу мултидисциплинарних и међусекторских тимова кроз низ резиденцијалних програма широм Европе и тестирања прототипа догађаја на две локације. Сваки резиденцијални програм садржаће и радионицу са заинтересованим грађанима. Партнерство обухвата Европу од северозапада до југоистока, где је интеркултурна размена катализатор креативности и потпора социјалном утицају, релевантности и досегу пројекта. Резултати пројекта ће као исход имати компаративну вредност, а вредност концепта ће бити доказана транснационално, демонстрирајући данашњу потребу за суштинском компетенцијом позоришта у експертизама понашања.

ВЕСНА ГАЈИЋ, Хартефакт фондација

Како је дошло до сарадње у оквиру пројекта Катексис?

Ника, који је аутор пројекта, упознали смо током нашег перформанса 48 сати будности у Сарајеву. Заинтересовао се за наш рад и препознао нас као потенцијалне партнере за пројекат који је тада развијао. Заједно са Ником, развили смо Катексис и аплицирали на конкурс који је уследио након тога.

Који су највећи изазови били пред вама током конкурисања и како сте их превазишли?

Изазов је био комуникација са партнерима и расписивање пројекта у кратком року, с обзиром да нас је Ник контактирао пред само аплицирање. Ушли смо у пројекат који је у великој мери расписан, али је било потребно додати део који обухвата наше интересне сфере и у ком наше искуство долази до изражаја на најбољи могући начин.

Који бисте савет упутили организацијама које планирају да конкуришу?

Јако је важно познавати партнере и комуницирати са њима. Иако је Катексис одобрен пројекат и тренутно је у току његова реализација, познавање партнера би нам било од значаја.
Када аплицирате на Креативну Европу и сличне конкурсе који укључују партнере који су распоређени ван граница Србије, обавезно комуницирајте са њима, радите заједно на развоју пројектних активности, њиховој расподели и распореду, јер ћете их заједно реализовати ако пројекат буде одобрен.

МАПЕ – МАПИРАЊЕ И АРХИВИРАЊЕ ЈАВНИХ ПРОСТОРА

Лидер пројекта:
Културно-уметничко друштво Мота - музеј транзиторних уметности, Словенија
Културна фондација Артос Идрима (Artos Idryma), Кипар
Кућа хумора и сатире, Бугарска
Тачка комуникације, Србија
Т-О Зелена Европа, Чешка
W24 програм, Аустрија

Износ додељених средстава:

195.000,18 €

Пројекат МАПЕ – Мапирање и архивирање јавних простора има за циљ да идентификује, мапира и архивира јавне просторе, архитектуру и споменике који су део нашег културног наслеђа, али још увек нису препознати као такви. Кроз усмену историју, креативне дигиталне алате и активно учешће публике пројекат развија методологију редефинисања улоге јавних простора и настоји да преиспита споменике као места која носе значајну симболичку моћ за становнике, директне кориснике тих јавних простора. Културно наслеђе ће кроз пројекат бити презентовано на креативане начине, кроз изградњу гео-локацијске партиципативне интернет платформе и мобилне апликације, која ће информисати јавност о значају културног наслеђа и омогућити корисницима да учествују у креирању садржаја.
Основа платформе је архива базирана на мапама, историјским, уметничким и архитектонским подацима и фотографијама локација, које сведоче о историји и тренутном стању. Изабране локације биће приказане и кроз документарне снимке, интервјуе са заједницом, снимке виртуелне стварности локације и др. Кроз дигитализацију културног наслеђа и партиципативне методе пројекат настоји да демократизује процес очувања културног наслеђа и ради на развоју публике кроз њихово укључивање у пројекат. МАПЕ промовишу и транснационалну мобилност кроз мобилност истраживача који посећују локације, мобилност уметника који учествују у резиденцијалним програмима и развијају site-specific интервенције и мобилност креативних технолога упућених у развијање дигиталних алата и тренинга за њихово коришћење. Сва постигнућа пројекта биће представљена на симпозијуму и промовисана путем различитих мрежа.

Кроз истраживање, сакупљање, мапирање и архивирање заборављених, оронулих и на друге начине запостављених вредности архитектуре, споменика и јавних простора, пројектне активности настоје да значајно допринесу одржавању и оживљавању европског наслеђа. Кроз поновно коришћење, пренамену и ревитализацију јавних простора и споменика, МАПЕ повезују тачке које недостају и доприносе изградњи мозаика европског сећања и идентитета.

АНДРИЈА СТОЈАНОВИЋ, Тачка комуникације

По вашем мишљењу, шта пројекат издваја у односу на остале?

Мислим да ово треба да каже онај ко је одлучио да се овај пројекат финансира. Ја лично мислим да је пројекат одлично написан, има јасне циљеве, јасан план активности, мудро су одабрани партнери у геополитчком смислу и сваком партнеру је додељена прецизна улога која је у складу са екеспертизом и историјом рада организације. Дакле, мислим да се МАПЕ издваја због начина на који је дизајниран, више него због теме самог пројекта.

Који су највећи изазови били пред вашом организацијом приликом конкурисања? Како сте их превазишли?

Ми до сад нисмо имали већих проблема приликом конкурисања, процедура нам је прилично јасна. Мислим да је важно имати отворену и прецизну комуникацију са лидером и осталим партнерима. Треба ти поштен и отворен у томе шта су могућности, ресурси, знања и вештине које поседује организација и то јасно представити лидеру који је задужен за осмишљавање и вођење читавог пројекта. Ако нађете своје место, знате шта вам је задатак и шта је ваш мотив да учествујете у пројекту, онда ни сама процедура конкурисања, а касније и реализација, неће представљати проблем.

Да ли имате неки савет за организације које планирају да конкуришу?

Прикупите што више детаљних описа и буџета пројеката који су остварили подршку програма и прочитајте их пажљиво. Постоји неколико логичких смерова у којима се развијају успешни пројекти у оквиру програма Креативна Европа.

ТЕАТАР МЛАДИХ

Лидер пројекта:
Пионирски дом – Центар за културу младих, Словенија
Дечији културни центар Београд, Србија
Културни центар Elckie, Пољска
Комична опера за децу, Румунија

Износ додељених средстава:

200.000,00 €

Циљ пројекта Театар младих осмишљен је као одговор на тренд мале и опадајуће популарности позоришта међу публиком, посебно међу младима, кроз коришћење потенцијала позоришта импровизације у изградњи публике.
Пројекат настоји да шири публику кроз развој иновативног уметничко-едукативног програма повећања бројности публике у области позоришта. Метод ће се примењивати у пет земаља учесница међу професионалцима у области извођачких уметности и педагозима (у школама) током процеса успостављања интернационалне мреже позоришта младих, усмереног на дечији импровизацијски театар и развој младе публике у области извођачких уметности.
Пројекат је фокусиран на земље Јужне и Централне Европе (Словенија, Србија, Македонија, Пољска, Румунија, Хрватска и Словачка) које се, како показује Еуробарометар, налазе у опасности од опадања интересовања публике за позоришне програме. Придружени партнери на пројекту су Креативна лабораторија за савремено позориште „Крила“ из Хрватске и Позориште „Талија“ из Словачке.
Заједнички рад пет партнера на пројекту и два придружена партнера из седам европских земаља допринеће: успостављању прве групе инструктора Импровизационог театра (20 професионалаца), организовању тренинга за 75 позоришних професионалаца и 150 педагога у пет земаља који ће директно бити укључени у позоришну продукцију са око 1.000 деце у 125 извођачких комада, од којих ће 25 најуспешнијих бити презентовани публици током пет дана и четири презентације нових модела развоја публике новој публици на три конференције међународног позоришта.

ДАЛИБОР СТОЈАНОВИЋ,
Дечији културни центар Београда

Шта за вашу установу представља подршка програма Креативна Европа?

Дечији културни центар Београд је установа са дугогодишњим искуством у програмима међународне сарадње на пољу културе за децу и младе, па је и улазак у реализацију пројекта кофинансираног од стране програма Креативна Европа представљао природну и логичну надградњу деловања на том пољу. Реализацијом пројекта установа испуњава неке од основних задатака који су пред њом постављени, попут тежње да буде мост сарадње између институција и партнера из Србије са сличним партнерским организацијама из земаља Европе. Поред тога, са жељом да буде препозната као водећа културно-образовна установа у земљи, задатак установе је да истражује, израђује, усваја и свом професионалном окружењу ставља на располагање најквалитетнији „know-how“ из области методологије рада у културно-образовној делатности за децу и младе.
Сарадња са партнерима из земаља Европске уније и кофинасирање од стране програма Креативна Европа омогућило је нашој установи да истражи нове видике на пољу међународне сарадње, да се та сарадња конкретизује на начин који стандардизован на простору Европске уније, као и да партнерска мрежа стекне финансијску аутономију и шири маневарски простор у реализацији задатака и испуњењу заједничких циљева.

Шта је покренуло сарадњу партнера на пројекту?

Сарадњу партнера на пројекту са наше стране свакако је подстакло схватање пословне политике менаџмента наше исинтитуције да је пројектно финансирање (на домаћем и међународном нивоу), поред модела финансијске самоодрживости у мери која може да се постигне, начин за опстанак културног сектора у нашој земљи. У том смислу установа је одговорила на иницијативу Секретаријата за културу Градске управе Београда која, као део културне политике града и државе, подржава и промовише међународну сарадњу и аплицирање на конкурсе европских фондова. Ми овај позив нисмо схватили као наметнуту обавезу од стране оснивача, већ као шансу за унапређење рада наше установе, са једне стране кроз нов начин пословања и финасирања, а са друге стране кроз изградњу мреже међународне сарадње.
Изузетно је важна чињеница да наша установа са главним партнером на

пројекту низ година континуирано сарађује, па у том смислу смо имали поверења да у пројекат уђемо, иако је менаџмент европских пројеката за нас био потпуно нов начин пословања. Иницијатива за реализацију конкретног пројекта је дошла од словеначког партнера који је на основу до тада успешне сарадње у нама препознао релевантну институцију. Треба поменути и улогу Министарства културе и информисања Републике Србије, односно рад Деска Креативна ЕвропаСрбија, чије активности континуирано пратимо и који нам је помогао да се боље упознамо са могућностима које нуди аплицирање за средства европских фондова.

Да ли имате неки савет за организације које планирају да конкуришу?

Савета за организације које планирају да конкуришу има заиста много. Кључни савет је да менаџмент европских пројеката континуирана, комплексна активност и да пре уласка у ту врсту пројекта морају добро да процене да ли организација поседује људске ресурсе и знања за реализацију истог. Са једне стране су приватне иницијативе. Оне као такве имају већи маневарски простор у планирању људских ресурса и организациону и финансијксу флексибилност. Државне и јавне установе имају веома стрикна бирократска ограничења и пројектни менаџмент зависи од способности и мотивације запослених којима установа располаже.

С друге стране, државне и јавне институције су у предности, јер по правилу поседују одређене материјалне ресурсе неопходне за реализацију пројектних активности, што са независним организацијама и приватним иницијативама некад није случај. Независно од облика организације, као и расположивости људских и материјаних ресурса, свака организација мора да поседује одређене финансијске капацитете којима може да подржи реализацију активности, чак и кад су оне кофинасиране од стране програма, јер се финансијска средства програма повлаче након реализације плаћања. Приде, овде не говоримо о учешћу које сваки партнер мора да допринесе заједничком буџету, како би он био подобан за суфинансирање од стране програма.
Пре уласка у пројектни менаџмент, препоручујемо да се добро проуче и провере потенцијални партнери, да се провери сва документација потребна за реализацију пројекта, као да се менаџментом пројекта баве особе које професионално користе неки од званичних језика Европске уније (енглески или француски), као и знање из области пројектног буџетирања. Сваки пројектни тим мора укључити и особу која је вична правним пословима и која је познаје домаће прописе, као и да разуме прописе Европске уније. У сваком случају, ми саветујемо све који размишљају о аплицирању за европске фондове, да то и учине. Процес се најлакше (а вероватно и једино) учи кроз реализацију. Срећа прати храбре.

ГРАНИЦА ПОВРЕДА: СМЕЈУЋИ СЕ СТРАХУ У ЛИЦЕ

Лидер пројекта:
TILLT AB, Шведска
Креативна индустрија Кошице, Словачка
Кућа хумора и сатире, Бугарска
Фондација Keunstwurk, Холандија
Симбиозис, Грчка
Центар за мировне студије, Хрватска
Центар за културну деконтаминацију, Србија

Износ додељених средстава:

480.453,00 €

Пројекат укључује уметнике из Европе и Блиског истока у истраживање питања миграције и друштвене кохезије у савременој Европи, кроз хумор и смех као механизме интекултурне социјализације и изградње колективног индентитета. Партнери који долазе из осам европских градова: Гетеборга, Београда, Леувардена, Габрова, Пловдива, Кошица, Загреба, Солуна као и пет блискоисточних придружених партнера из: Бејрута, Истанбула, Рамале, Сирије, Јордана/ Тандем Шамл, уз подршку партнера чланова Мреже градова смеха (Leicester Comedy Festival/UK) заједно ће развијати овај пројекат.
Двадесет уметника ће покренути дијалог између две циљне групе: европских становника и новопридошлих неевропских миграната, у критичкој анализи европских и арапских културних стереотипа, политичке коректности, цензуре и слободе изражавања, хумора као средства за смањење тензије изазване историјским и емоционалним траумама, као и концепта Европе и Средоземног мора као зоне контакта између европских и арапских стварности и идеолошких наратива.
Редефинисањем Европе, нови и стари становници Европе укључени су у процес развоја кроз снагу заједнице која не види искључене као претњу, већ разлике види као заједничке вредности европске заједнице. Двоје људи док се смеју истој шали, уверени су да деле заједничке хумане вредности.

ЛОЛА ЈОКСИМОВИЋ, Центар за културну деконтаминацију
ТИАГО ПРАТА (TIAGO PRATA), TILLT, Шведска
ГОРДАН БОСАНАЦ, Центар за мировне студије, Хрватска
СЕРА ОЗАН ЈУКСЕЛ (SERRA OZHAN YUKSEL),
Anadolu Kültür, Турска

Шта за вашу организацију представља подршка програма Креативна Европа?

Лола Јоксимовић: Ми тежимо да културу ставимо у средиште јавне расправе и доношења одлука. Култура и уметност су дубоко уграђени у друштво и утичу на низ области јавних политика. Постоје груби докази о позитивном утицају културе на здравље и добробит друштава, социјалну кохезију и једнакост, образовање, промоцију демократских принципа, спољне односе, стимулацију истраживања и иновација. Иако је неопходно неговати нашу културну баштину, то се може учинити само уз повећану осетљивост према интеркултурном дијалогу како би се супротставили изолацији и јачању социјалне кохезије.
С једне стране, аспекти заједничког европског наслеђа могу се користити као средство за јачање европског идентитета. Миграције, добровољне и изазване, Европљана и других у Европи, стварају комплексне идентитете и емоционалне везе са наслеђем широм Европе и света. Динамично и живо културно наслеђе све већих мигрантских заједница које се јављају у позадини општег европског пада популације и сродних демографских изазова ствара несигурност у нашој културној елити, осећајући губитак интерпретативног монопола. Заједнички европски интереси захтевају помирење различитих културних традиција и политике културног наслеђа који превазилази секторе и достиже суштину било ког домена европских политика. Коришћење појма европско наслеђе за раст осећаја припадности и идентитета може да представља могућност за смањење отуђивања и јачање кохезије европских друштава, превазилажење локалних, регионалних и националних тумачења историје, културе и идентитета, а као такве можемо заиста имати заједништво у различитости.
Иако сама уметност можда не мења свет, јасно је да може оснажити оне који могу. Уметност може помоћи у супротстављању растућој реторици десничарског популизма и фашизма и његових све израженијих израза ксенофобије, расизма, сексизма, хомофобије и нетрпељивости. Као људи који раде у култури, наш је задатак и наша дужност да поново промислимо и стварамо нове друштвене односе који су угрожени десничарском популистичком владавином. Наша је одговорност да будемо солидарни.

Гордан Босанац: Нама ова подршка омогућава ближу сурадњу са организацијама које су активне у култури. Ми смо примарно организација за заштиту људских права, те кроз ову сурадњу остварујемо одличну синергију са културним активностима.

Тиаго Прата: Ssurvival and sustainability. My boss wouldn't like to hear this, but without ongoing Creative Europe projects, my organisation would be reduced in size and in capacity to do meaningful work.

Сера Озан Јуксел: Sustainable network and connection, new possibilities for artists and cultural managers to expand their perspectives, creativities...

Шта је немогуће реализовати без европског партнерства?

Лола Јоксимовић: У овим тешким временима, партнери који долазе из различитих културних контекста кроз пројекте дају глас различитим групама који резонира у јавном простору речима, звуцима и акцијама говорећи језиком мира и наде. Неопходно је поразити културу страха и не дозволити да се наша друштва уруше пред покушајима застрашивања. Верујемо да култура игра пресудну улогу у одржавању заједничких европских вредности, неговању међусобног разумевања међу народима Европе и подстицању различитих и инклузивних друштава. Партнери у пројектима су уметници, креатори политике, културни оператери, студенти, истраживачи и грађани који чврсто верују да је култура стуб одрживих друштава. Ми смо уметници, креатори политике, културни оператери, студенти, истраживачи и грађани који имају чврсту увереност да је култура стуб одрживих друштава. Подршка програма Креативна Европа омогућава реализацију значајних пројеката, као што је Borderline offensive који се реализује у сарадњи са дванаест различитих организација из Европске уније, земаља кандидата, Турске и арапске регије.

Гордан Босанац: Немогуће је имати утјецај у више географских средина.

Тиаго Прата: Freedom of international cooperation. Other programmes allow for cooperation across countries, but not always give geographical or thematic freedom. Creative Europe with all its challenges gives total freedom to applicants regarding who they want to work with and how they do it.

Сера Озан Јуксел: Most important is the funding. Without European partnerships it's difficult to get funding resources within the countries' local goverments and resources, which are mostly very limited and not always evenly distributed. Also European partnership opens a worldwide network in terms of culture and art and discussion environments so that we do not turn into ourselves.

Да ли имате неки савет за организације које планирају да конкуришу?

Лола Јоксимовић: Култура, као темељ европског јединства и кључ будућег просперитета, захтева одго-

варајућу финансијску посвећеност осигуравању одрживости европског пројекта, која је могућа захваљујући програму Креативна Европа. Но, без континуиране националне подршке Министарства културе и информисања, због обавезне партиципације од 40-50% буџета, организације неће моћи да учествују у пројектима због непостојања одговарајућих донаторских извора и недовољних капацитета. То доводи и до упитности исплативости саме контрибуције коју Влада плаћа за учешће у програму, уколико се не унапреди овај механизам подршке, који би мотивисао највећи број организација из Србије да аплицирају на програм, што би последично повећало њихове оперативне, финансијске и креативне потенцијале.

Тиаго Прата: Cut the bullshit. Start early, do your homework, invite only people who you trust and who mostly share your values. Like most things in life, it's very similar to betting on horses: you need the experience, the hard work and the luck to win.

Сера Озан Јуксел: Be open and ready to experience new cultures. Be clear on your ideas and project details, what you expect from the project. Plan your time and budget properly and be transparent to share common financial income with your partners not to cause problems in future of the project.

Гордан Босанац: Кључни су партнери с којима имате лакоћу у комуникацији и међусобно повјерење.

ЕВРОПСКЕ ПЛАТФОРМЕ 2017

МАГИЧНИ ТЕПИСИ

Лидер пројекта:
Viesojil staiga Kauno Bienale,
Литванија

Износ додељених средстава:

500.000,00 €

Партнери:
Ново културно насеље - Србија; Biedriba latvijas JaunaTeatra - Летонија; Center for Contemporary Art -Тбилиси, Грузија; EVA International Biennial of Visual Art Limited - Ирска; Folkestone Fringe - Велика Британија; Ideias Emergentes - Португалија; Kunst republik E.V. - Немачка; Lab 852 d.o.o. za promidžbu - Хрватска; Latitudo Srl - Италија; META Cultural Foundation - Румунија; Prague Biennale - Чешка; Stowarzyszenie Industrial Art - Пољска.

Платформа Магични теписи (Magic Carpets) удружује тринаест партнерских организација из различитих крајева Европе. Осмишљена је као простор за промоцију младих уметника и професионалаца у култури и подршка погледу примене стратегије развоја публике и стимулације интернационалних активности у култури.
Уметници и професионалциу култури из целе Европе добиће прилику да у оквиру резиденцијалних програма стварају заједно са локалном заједницом и истражују локалне специфичности широког концепта магичног тепиха, који се односи на приче које нас одводе на друго место и упућују на дугу традицију номадизма.
Кроз успостављање дугорочних односа с публиком у суочавању са друштвеном и дигиталном транзицијом, испитиваће се на које начине могу остати релеванти публици у данашњем времену.Такође, разматраће се како уметнички процеси и ангажман цивилног друштва могу постати међусобно инспиративне активности и побољшати заједнички живот европских градова и регија.
Платформа има за циљ да кроз резиденцијалне програме, радионице, изложбе, евалуацију и праћење, онлајн платформу, снажну комуникацију и брендирање постане европска етикета квалитета за савремене уметнике и заједнице широм Европе. Успоставиће награду европске заједнице Co-create&Comprehend. Награда ће бити обезбеђена за пројекте у којима су заједнице отворене да деле своје приче, ресурсе и вештине са уметницима и културним професионалцима како би заједно унапредили културно, емоционално и друштвено окружење.
Неговањем европских вредности са уметницима, локалним заједницама, члановима из свих крајева Европе, као и са публиком, платформа ће допринети решавању изазова с којима се Европа данас суочава, како би се још једном показала мека моћ културе у подстицању интеркултурног дијалог и међусобног разумевања.

МАРКО ЈОЗИЋ, Ново културно насеље

Како сте упознали садашње партнере?

Од самог почетка, доста пажње посвећујемо ширењу мреже контаката и упознавању са различитим организацијама из области културе и уметности.
На нашем првом ЕУ пројекту, који смо реализовали у периоду 2015 - 2017. (Actors of Urban Change - supported by MitOst and Robert Bosch Stiftung), упознали смо екипу ZK/U из Берлина и повезали се са њима. Изузетно су нам интересантни, јер њихов културни центар је нешто о чему ми маштамо и на чему свакодневно радимо, те смо из тих разлога остали у чврстом контакту с њима.
Они су нас препоручили организацији Kaunas Biennial, која је носилац пројекта, као адекватног партнера за пројекат Magic Carpets, узимајући у обзир ствари за које се залажемо и којим се бавимо.
Комуникација је текла доста лагано, а погодна је била чињеница да је Нови Сад проглашен европском престоницом културе у 2021. години, а Каунас је у том моменту био у фази аплицирања за звање у 2022. години. Тако да су постојале одређене повезнице између наших градова.

Шта је немогуће реализовати без европских партнера?

Ништа није немогуће. Све је могуће, али чињеница јесте да је доста ствари лакше реализовати и организовати уз европске партнере, јер је културна стратегија Европе из поменуте

области базирана на партнерствима и сарадњи. Сарадња и размена су се у нашем случају испоставиле као кључне, јер слушање драгоцених искустава из прве руке, изузетно отвара видике, убрзава процесе и нуди другу перспективу коју не можемо сами да домаштамо, осветимо и поставимо.

Да ли имате неки савет за организације које планирају да конкуришу?

Савет би био да се пронађу квалитетни партнери с којим поседујете заједнички језик, али и различити угао гледања. Разноликост је шарматна свакој комисији, а са друге стране - то и има смисла. Јер управо у размени различитих искустава лежи потенцијал за креирање нечег покретачког, иновативног и истински корисног.
Ми смо ишли сигурнијим путем и тражили се као партнери на неким од аплицираних пројеката. Сматрамо да је врло амбиозно бити носилац и да је за то потребан одређен број година искуство рада на европским пројектима, као и велики број партнерстава на различитим пројектима. Свакако да није нека велика наука, сматрамо да постоји велика фама око аплицирања, имплементације, извештавања, читавог процеса. Све су то ставке прилагођене обичном човеку, а најбоља страна тога је што, уколико некада нешто не знамо и не разумемо, људи који стоје иза и-мејл адреса, врло су ажурни, концизни и посвећени. Сваки одговор је доступан. Препоручили бисмо конкурисање, искуства и сазнања су непроцењиви!

AEROWAVES

Износ додељених средстава:

500.000,00 €

Лидер пројекта:
Aerowaves, Велика Британија

Партнери:
Студентски културни центар Нови Сад - Србија; Фондација Art Link - Бугарска, Art Stations Фондација - Пољска; Bora bora - Данска; Centre de creation chorégraphique Luxembourgeois - Луксембург; Centrul National al Dansului Bucuresti - Румунија; Centrum Kultury w Lubline - Пољска; Comune di Bassano del Grappa - Италија; Centre de les Arts de Moviment - Шпанија; Contemporary Dance Trust Limited - Велика Британија; Плесни културни центар Unitiva - Грчка; Dance Limerick Hub Ltd - Ирска; Danse hallerne - Данска; Dansens Hus - Норвешка; EN-KNAP - Словенија; Фондација Romaeuropa Arte e Cultura, -Италија; International Dance Festival of Ireland Ltd - Ирска; La Briqueterie centre de developpement choregraphique du Val de Marne Associ - Француска; Lietuvossokio informacijos centras - Литванија; Stegi Sygchronou Chorou Lemesou (Dance House Lemesos), - Кипар; Stichting Danswerplaats Amsterdam - Холандија; Stiftelsen Dansens Hus - Шведска; Tanec Praha Sdruzeni - Чешка; Verein fuer neue tanz formen - Аустрија; Загребачки плесни ансамбл - Хрватска.

Платформа Aerowaves је средиште плесних открића Европе. Партнерске организације откривају нова дела младих перспективних уметника, како би их промовисале кроз транснационалне туре перформанса. Мрежа партнера у тридесет и две земље омогућује младим кореографима да изведу нову уметничку игру пред потпуно новом публиком.
Aerowaves покреће викенд промотивна платформа Spring Forward, фестивал који путује по градовима из године у годину - од Архуса до Софије, затим до Париза, до Ријеке и до Елефсине 2021. Локална публика ће се сретати са 200 плесних извођача, када ће одлучити које од двадесет кратких плесних комада ће позивати у своје позориште. Сваке године ће се понудити најмање седамдесет и пет могућности и још више кроз нове иницијативе за развој публике. Неки од ових радова биће прилагођени галеријама, концертима, чак и спортским догађајима и улицама. Управо кроз таква извођења и искуства расту и публика и уметници. Springback Academy је паралелни програм којим се бира десет младих писаца који ће пролазити кроз брзе курсеве које воде реномирани плесни критичари. У наредним годинама, кроз нове мултимедијалне тренинге, они ће постати писци наше нове интерактивне онлајн плесне публикације. Сарађиваће у повећању

учешћа публике кроз нове приступе дискусији с уметницима након перформанса. Ове пионирске активности почивају на поверењу на којем опстаје мрежа која се окупља већ двадесет једну годину у различитим градовима како би одабрала следећих двадесет уметника по европском отвореном позиву. Континуирано поверење платформе и њених партнера је осигурано наградом платформе током прве три године, након чега сада настојимо да искористимо оно што смо научили.

НЕМАЊА ВУКОВИЋ, Студентски културни центар Нови Сад

Како је дошло до сарадње у оквиру платформе Aerowaves?

Сарадња са чланицама Aerowaves платформе је отпочела у оквиру нашег претходног пројекта у оквиру програма Култура 2007-2013 - Реке Европе. Тај пројекат је као једну од дисциплина имао савремени плес, а како се Студентски културни центар Новиог Сада већ бавио продукцијом у области савременог плеса, као и подршком самој сцени савременог плеса у Новом Саду и ближе, сарадња је природно почела да се развија. После више састанака са представницима мреже у Словенији и Великој Британији, као и свесрдној помоћи наших партнера из Бугарске (Derida Dance компаније) и Словеније (En Knap/Шпански борци), након учешћа на SpringForward фестивалу у Плзену и састанка мреже у Софији, званично смо примљени у платформу 2016. године. Уследила је нова пријава за европске платформе у оквиру програма Креативна Европа, где је СКЦНС увршћен као равноправни партнер.

Шта за вашу установу представља подршка програма Креативна Европа?

- Подршку развоју савременог плеса у Србији, а посебно у Новом Саду где је скоро изумро;
- Стабилност и нови фестивал у оквиру наше продукције;
-Учешће у новим европским културним продукцијама и пројектима;
- Легитимитет за боље позиционирање СКЦ Нови Сад у оквиру плесне сцене, као и допринос популаризацији савремене игре на Балкану.

Да ли имате неки савет за организације које планирају да конкуришу?

Добро бирајте партнере, а кад их нађете добро негујте партнерство. Будите поуздан и одговоран партнер и ствари ће саме долазити. Улажите у дугорочне стратегије и имајте јасну визију шта желите да постигнете.
Повезујте се са другима актерима у Србији и региону. Делите информације и развијајте сопствене људске ресурсе за квалитетно управљање пројектима.

БУДУЋА АРХИТЕКТУРА

Износ додељених средстава:

500.000,00 €

Лидер пројекта:
Музеј архитектуре и дизајна, Словенија

Партнери:
Друштво архитеката Београда - Србија; Charitable Fund Canastions - Украјина; Друштво архитеката Истре - Хрватска; Фондација Mies van der Rohe - Шпанија; Ethel Baraona Pohl - Шпанија; Фондација MAXXI-Национални музеј уметности - Италија; Фондација Calouste Gulbenkian - Португалија; Кућа архитектуре - Аустрија; MICHAU+ Данска; Музеј естонске архитектуре -Естонија; Музеј архитектуре у Вроцлаву, - Пољска; Silke Neumann - Немачка; Skills e.V. -Немачка; Третарока - Друштво за рециклажне и креативне пројекте - Словенија; Тријенале архитектуре у Лисабону - Португалија; Универзитетски град SHPK - Албанија.

Пројекат Будућа архитектура (Future Architecture) устројен је као платформа за размену и умрежавање европске архитектуре. Платформа омогућава европским музејима, фестивалима, стваоцима, издавачима, специјализованим агенцијама, академским установама и другим културним актерима у области архитектуре да се једноставније повежу и развијају заједничке пројекте, продукције, услуге и размењују искуства. У првој години повезаће шест музеја, осам фестивала, два продуцента, издавача, комуникациону агенцију и академску установу из тринаест различитих земаља. Програм окупља неке од кључних иницијатива у области европске архитектуре, као што су Европска награда за младе таленте у архитектури (YTAA) коју води Фондација Миз ван дер Ро и Програм за младе архитекте (YAP), који води Музеј MAXXI у Риму и који се спроводи и изван Европе, у Музеју MoMA у Њујорку, затим Constructo of Santiago, Istanbul Modern и MMCA Seoul.
Платформа позива нове креативне стваоце у различитим дисциплинама да конкуришу на отворени позив како би постали кључни носиоци идеја које дефинишуплатформу кроз учешће у изложбама, конференцијама, летњим школама, радионицама и другим програмским модулима. Отворени позив ће на годишњем нивоу промовисати више од 500 талената кроз онлајн презентације,

разговоре, размене и јавна гласања. Креативна размена и конференције којима ће бити промовисани омогућиће им јавно представљање пројеката и постигнућа, сусрете с музејским и фестивалским менаџерима како би постали део њиховог редовног програма широм Европе, постали препознатљиви и развили своје професионалне вештине. Организације које су чланице платформе бираће излагаче, говорнике, вође радионица и друге кључне актере, који ће путовати у различите европске земље како би презентовали свој рад. У првој години програм ће бити састављен од три изложбе, четири конференције, серије предавања, радионица, програма израде прототипова, летње школе, дигиталне „полице“за књиге и резиденцијалног програма.

СОЊА ЈАНКОВ, учесница платформе Будућа архитектура

Како је изгледало учествовати у пројекту Будућа архитектура?

Учествовање је започело јављањем на отворени позив који је био намењен архитектима, критичарима, кустосима, теоретичарима и сличним младим, интернационално неафирмисаним професионалцима који се баве архитектуром. Жири, који су сачињавали представници партнерских институција пројекта, дао је по глас за највише два пројекта који нису из исте земље из које су они. Тако да БИНА није могла да гласа за мој пројекат, али неке друге две институције из неких других земаља јесу гласале.

На крају је одабрано 24 пројеката, ако се не варам, и сви смо учествовали на конференцији у Музеју за архитектуру и дизајн у Љубљани (MAO) који је био носилац целог пројекта Future Architecture. Тиме смо имали прилике и да се међусобно упознамо, али и да се упознамо са институцијама које су биле учеснице пројекта и које су даље у своје пројекте укључивале одабране младе људе, било кроз конференције, изложбе или бијенала које су организовале касније током године. Правило је било исто - институција је морала да укључи пар или више младих професионалаца, од одабраних 24, али да нису из исте земље. Мени је учествовање највише значило да се упознам са остала 23 учесника и касније сам са њима више сарађивала него са институцијама.

Следеће године, ми смо исто били укључени у жирирање. Свакако, значајно је било и посетити MAO, њихов програм и људе који тамо раде, јер раније нисам имала прилику да посетим овај музеј. Цео пројекат ми је открио многе људе чији ме је рад фасцинирао, иако није био међу одабраних 10%.

На који начин је то искуство утицало на ваш професионални рад?

Утицало је директно и индиректно. Директно је омогућило сарадњу са учесницима и њихов рад ми је отворио неке нове перспективе у промишљању архитектуре. Такође ми је улило поверење у оно што радим, јер чињеница да од толико младих архитеката из света који су се јавили на отворени позив, жири одабере и предложи мене, која нисам архитекта по струци, сигурно говори нешто. Свакако, ја нисам била једини не-архитекта међу одабрана 24 учесника, али процентуално је било више архитеката. Мислим да говори и то да су се границе промишљања архитектуре проширили и на друге струке и да, чак и у оквирима институција, нису само архитекти ти који говоре о архитектури.

Шта је будућност архитектуре?

Будућност архитектуре је чврсто повезана са постојећом архитектуром, оним што се показало добрим на дуге стазе у пракси. Мој предлог се тиме фокусирао на другачије начине представљања архитектуре кроз изложбе, од оних који су уобичајени. Разлог за ово је то што сматрам да што већи број људи треба да буде свестан шта је добра архитектура. Није битно којег су узраста, професије, итд. И због тога, иначе, кроз своје радове тежим ка томе да архитектонски процеси постану читљивији и разумљивији широј публици и свим корисницима. По мени, у будућности архитектуре сви знају шта им је расположиво и онда на основу својих могућности бирају оно што могу и желе.

УСПЕШНЕ ПРИЧЕ ПОТПРОГРАМА MEDIA

РАЗВОЈ ПОЈЕДИНАЧНИХ ПРОЈЕКАТА

СРЕДСТВА КОЈА СЕ У ОКВИРУ ОВОГ КОНКУРСА ДОДЕЉУЈУ НЕЗАВИСНИМ ПРОДУЦЕНТСКИМ КУЋАМА НАМЕЊЕНА СУ РАЗВОЈУ ИГРАНОГ, ДОКУМЕНТАРНОГ ИЛИ АНИМИРАНОГ ПРОЈЕКТА (У ФОРМИ ФИЛМА ИЛИ СЕРИЈЕ) ЗА БИОСКОПСКО ПРИКАЗИВАЊЕ, ТВ ЕМИТОВАЊЕ ИЛИ ЕКСПЛОАТАЦИЈУ ПУТЕМ ДИГИТАЛНЕ ПЛАТФОРМЕ.

СЕНОВИТИ МЕДИТЕРАН

Износ додељених средстава:

Носилац пројекта:
Терирем продукција (Србија)

30.000,00 €

Жанр: играни филм
Продуцент: Иван Јовић (Терирем Продукција, Београд)
Корпродуцент: Мариа Драндак (Homemade Films, Грчка), Гоце Кралевски (DNF Films, Македонија)
Режија: Иван Јовић
Сценарио: Моња Јовић

Ова значењски измештена прича подсећа да је љубав најснажнија веза међу људима и да нема истинске слободе без одговорности за друге људе. Прича нас држи у неизвесности око исхода Лазаревог дугог путовања: хоће ли се главни јунак, путујући улични уметник, вратити кући, у духовни дом, напуштајући ескапистички рај сунчаног Медитерана ком је тежио за живота, или ће остати заглављен на прелепом медитеранском острву чија хладноћа одбија? Ко су необични административни службеници који отежавају Лазаров одлазак кући и шта они заправо чине за њега? Да ли је свако од нас самоме себи највећа тајна? Филм је такође подржан од SEE Cinema Networku Филмског центра Србије за развој пројекта уз образложење: „Сеновити Медитеран пројекат је редитеља и ауторске екипе која је свој први филм снимила уз минималну помоћ друштвене заједнице, показавши тако и да филм нужно није тако скупа играчка, али и да ентузијазам и јасна уметничка визија понекад чине чуда. Сеновити Медитеран има управо то што је имао и први Јовићев рад: савршено јасну уметничку визију, те атмосферу, дух, слике будућег филма. Има и причу која је заокружена, сасвим филмска. Стога верујемо у развој овог пројекта на његовом путу до филма“.

СУПЕРНОВА

Износ додељених средстава:

Носилац пројекта:
Филмска кућа „Баш Челик“ (Србија)

25.000,00 €

Жанр: документарни филм
Продуцент: Андријана Стојковић (All Inclusive Films, Србија)
Копродуценти: Јелена Митровић (Филмска кућа „Баш Челик“, Србија), Александар Рис (Neue Mediopolis, Немачка), Инес Васиљевић (Nightswim, Италија)
Режија: Вања Ковачевић
Сценарио: Вања Ковачевић

Супернова ће нас одвести у свет рокенрол фотографије. Наш водич кроз овај велики и врло уносан део музичке индустрије је фотограф Бранислав Брајан Рашић. Након неколико година бивања између Југославије и Велике Британије, Лондон је 1979. постао Брајанов дом. Себе описује као припадника „радничке класе фотографа“. Свој посао, фотографисање рок звезда на бини и испред ње, ради више од 40 година – а звезде су постале део његовог свакодневног живота. Брајан жели да „ухвати тренутак“, али такође жели да буде сведок историје која се дешава на бини, увек се надајући да ће мало „звездане прашине“ пасти и на њега. Упркос томе што су самоук, његове фотографије су помогле у стварању идола, увећању славе и присуства великих музичких звезда у животима обичних људи. Значај његовог рада потврђује чињеница да је један од четири званична фотографа легендарног бенда The Rolling Stones.

МАРА

Износ додељених средстава:

Носилац пројекта:
This and That Productions (Србија)

30.000,00 €

Жанр: играни филм
Продуцент: Снежана Пенев (This and That Productions, Србија)
Копродуценти: Деблокада (Босна и Херцеговина),
Жива Продукција (Хрватска)
Режија: Мирјана Карановић
Сценарио: Мирјана Карановић и Огњен Свиличић

Успешна и моћна жена гради каријеру која достиже свој врхунац. У окрутној борби за сигурност и статус занемарила је све остало. Она живи у илузији да је њен живот савршен и да има све. Суочена са реалношћу, након самоубиства сина, Мара не жели да поверује да се њен син убио због недостатка њене љубави, али негде дубоко у себи зна да има истине у томе. Како би негирала ту чињеницу, она тражи кривце свуда око себе. На крају она, потпуно емотивно сломљена, први пут прихвата истину о свом сину, његовој смрти и сопственој одговорности. У контакту и саосећању Милана, најбољег пријатеља њеног сина, она добија опроштај који је први корак да и сама себи опрости и настави свој живот.

ЛЕТО КАДА САМ НАУЧИЛА ДА ЛЕТИМ

Износ додељених средстава:

Носилац пројекта:
Sense Production (Србија)

30.000,00 €

Жанр: играни филм
Продуцент: Маја Поповић, Милан Стојановић (SenseProduction, Србија)
Режија: Радивоје Андрић
Сценарио: Љубица Луковић

Лето када сам научила да летим је филмска адаптација истоименог романа Јасминке Петровић која прати једанаестогодишњу Софију, пред којом је наизглед досадно летовање са две бабе. Ипак, први пољубац, помирење са отуђеном породицом и суочавање са смрћу ће ово лето на идиличном јадранском острву претворити у непроцењиво и незаборавно искуство. Пројекат је подржан и на конкурсу Филмског центра Србије за суфинансирање развоја сценарија уз образложење: „Јасно жанровски и стилски профилисана, сигурног ауторског рукописа, ова адаптација романа Јасминке Петровић у себи има све квалитете врхунског породичног и дечијег филма. Овај предложак је у исто време изузетно дирљив и необично духовит, испричан модерним филмским језиком блиским млађим генерацијама које одрастају у информатичком добу, са снажним ликовима који дуго после читања одјекују у сећању. Ово је прича о одрастању, породици, прошлости и будућности, као и о моћи праштања. Ослањајући се на богату традицију југословенског „омладинског" филма – Лето када сам научила да летим је предложак који не само да је успео да оствари све задате циљеве, већ и да их увелико премаши".

РАЗВОЈ ГРУПНИХ ПРОЈЕКАТА

ПОДРШКА КОЈА СЕ У ОКВИРУ ОВОГ КОНКУРСА ДОДЕЉУЈЕ НАМЕЊЕНА ЈЕ ПРОДУЦЕНТСКИМ КУЋАМА. КОНКУРСНЕ АПЛИКАЦИЈЕ МОРАЈУ ПОДРАЗУМЕВАТИ РАЗВОЈ 3 ДО 5 ПОЈЕДИНАЧНИХ АНИМИРАНИХ, ДОКУМЕНТАРНИХ ИЛИ ИГРАНИХ ПРОЈЕКАТА (У ФОРМИ ФИЛМА ИЛИ СЕРИЈЕ) ЗА БИОСКОПСКО ПРИКАЗИВАЊЕ, ТВ ЕМИТОВАЊЕ ИЛИ ЕКСПЛОАТАЦИЈУ ПУТЕМ ДИГИТАЛНИХ ПЛАТФОРМИ.

РАЗВОЈ ГРУПНИХ ПРОЈЕКАТА 2017

Носилац пројекта:
Art&Popcorn (Србија)

Износ додељених средстава:

96.000,00 €

Пројекат укључује развој неколико филмских пројеката продуцента Мирослава Могоровића и његове продукцијске куће Art&Popcorn. Подршку су добили пројекти: Страхиња, Живи, Срце таме и Путеви вина. Живи (Living) настају по сценарију и у режији Вука Ршумовића, познатог по свом дебитантском филму Ничије дете. Срце таме (Heart of Darkness) ће настати по сценарију који су написали Стеван Филиповић, који такође потписује режију, и Јасмина Калај (Jasmina Kallay). Страхиња настаје по сценарију који потписују Стефан Арсенијевић, Николас Дикре (Nicolas Ducray) и Бојан Вулетић. Режија ће бити поверена Стефану Арсенијевићу. Путеви вина (The Ways of Wine) је римејк аргентинске комедије El camino del vino, а режираће га и за њега написати сценарио Зоран Лисинац.

ПОДРШКА ФИЛМСКИМ ФЕСТИВАЛИМА

ОВАЈ КОНКУРС НАМЕЊЕН ЈЕ ЕВРОПСКИМ АУДИОВИЗУЕЛНИМ ФЕСТИВАЛИМА КОЈИ СЕ ОРГАНИЗУЈУ У ЈЕДНОЈ ОД ЗЕМАЉА КОЈА УЧЕСТВУЈЕ У MEDIA ПОТПРОГРАМУ. ПОДРШКА ЈЕ УСМЕРЕНА НА ФЕСТИВАЛЕ КОЈИ ПРЕЗЕНТУЈУ И ПРОМОВИШУ РАЗНОЛИКОСТ ЕВРОПСКЕ АУДИОВИЗУЕЛНЕ ИНДУСТРИЈЕ КАО И НА АКТИВНОСТИ КОЈЕ ДОПРИНОСЕ РАЗВОЈУ ФИЛМСКЕ ПУБЛИКЕ.

10. БЕЛДОКС МЕЂУНАРОДНИ ФЕСТИВАЛ ДОКУМЕНТАРНОГ ФИЛМА – НИЈЕ ЈОШ МРАК

Носилац пројекта:
Међународни фестивал документарног филма Белдокс (Србија)

Износ додељених средстава:

41.000,00 €

У 2017. години подршку је добио Међународни фестивал документарог филма Белдокс који је одржан од 8. до 15. маја 2017. године под слоганом: „Није још мрак“. Јубиларно 10. издање Белдокса донело је бројне новитете и врхунска филмска остварења савремене документаристике. Укупно 89 филмова из 40 земаља света било је приказано у оквиру 13 програмских целина: Српски такмичарски и Ревијални програм, Међународни такмичарски програм, Белдокс специјал: Креација vs Деструкција, Биографски документарци, Музички документарци, Фокус Хрватска, Feel Good Movies (Ерос & Танатос и Еколошки &Slow документарци и Остало), Ретроспективе (Аљона ван дер Хорст/Aliona Van der Horst, Горан Марковић) и Teen програм. У оквиру фестивала одржан је и Белдокс Про програм креативног документарног филма у фори радионице који се обраћа младим филмским професионалцима и студентима филма који долазе из европских земаља. Такође, Међународни фестивал документарног филм Белдокс један је од два фестивала који су до сада добили подршку MEDIA потпрограма у 2018. години.

ПРИСТУП МАРКЕТУ

КРОЗ ОВАЈ КОНКУРС MEDIA ПОТПРОГРАМ ОЛАКШАВА ПРИСТУП НАЈВАЖНИЈИМ ДОГАЂАЈИМА, МАРКЕТИМА И КОПРОДУКЦИЈСКИМ ФОРУМИМА У ЕВРОПИ ТЕ УПОТРЕБУ ONLINE АЛАТА СА ЦИЉЕМ ПОДСТИЦАЊА ВЕЋЕ МОБИЛНОСТИ ЕВРОПСКИХ АУДИОВИЗУЕЛНИХ ПРОФЕСИОНАЛАЦА, ЊИХОВОГ УМРЕЖАВАЊА, ОЛАКШАВАЊА УГОВАРАЊА ЕВРОПСКИХ И МЕЂУНАРОДНИХ КОПРОДУКЦИЈА И ПОДСТИЦАЊА ОПТИЦАЈА ЕВРОПСКИХ АУДИОВИЗУЕЛНИХ ДЕЛА.

БЕЛДОКС МАРКЕТ 2017

Носилац пројекта:
Међународни фестивал
документарног филма Белдокс (Србија)

Износ додељених средстава:

35.000,00 €

Белдокс Маркет покренут је као иницијатива која одговара на потребу европске филмске индустрије да се више фокусира на земље ниског продукцијског капацитета када је реч о продукцији и дистрибуцији документарних филмова. Основни циљ пројекта јесте развој тржишта за документарне филмове на територији југоисточне Европе, повећање могућности за продају документарних филмова из Србије и из региона на европском тржишту и ширење европских вредности кроз документарни филм. Пројекат је омогућио емитерима из региона да се упознају са европским документарцима, али је такође довео до умрежавања ТВ емитера, интернационалних продајних заступника продуцената, редитеља и представника фестивала које омогућава већу видљивост документарних филмова који долазе из земаља ниског продукцијског капацитета на европском тржишту.

ПРОМОЦИЈА ЕВРОПСКИХ ДЕЛА ONLINE

ЦИЉ ОВОГ КОНКУРСА ЈЕСТЕ ДА ПОДРЖИ ONLINE ДИСТРИБУЦИЈУ И ПРОМОЦИЈУ ЕВРОПСКИХ ФИЛМОВА. ТАКОЂЕ, КОНКУРС ЈЕ ФОКУСИРАН НА ИНОВАТИВНЕ ПРОЈЕКТЕ КОЈИ ПРЕДЛАЖУ ТЕСТИРАЊЕ НОВИХ ПОСЛОВНИХ МОДЕЛА У АУДИОВИЗУЕЛНИМ ОБЛАСТИМА КОЈЕ ЋЕ СЕ СВЕ БРЖЕ ТРАНСФОРМИСАТИ УСЛЕД РАЗВОЈА НОВИХ ТЕХНОЛОГИЈА.

AUDIO VISUAL ACCESS - DOCUMENTARY

Износ додељених средстава:

330.000,00 €

Носилац пројекта:
Reelport GMBH (Немачка)

Партнери на пројекту:
Fonk (Немачка), Apordoc – Associacao Pelo Documentario (Португал), International Documentary Festival Scheffeild Ltd (Велика Британија), Tampereen Elokuvajuhlat Tampere Film Festival RY (Финска), Doc.dream Services Pro (Чешка), Associazione Culturale La Guarimba International Film Festival (Италија), Interfilm Berlin Management GMBH (Немачка), Међународни фестивал документарног филма Белдокс (Србија), Kurzfilmfreunde Koln Ev (Немачка), The Cork Film Festival Ltd (Ирска), Encounters Festivals Ltd Lbg (Велика Британија)

Ava Doc је пројекат који окупља 27 партнера из 9 европских земаља са циљем да европске филмове учини доступним корисницима библиотека у разним европским земљама. Европски фестивали кратког и документарног филма свој филмски програм чини доступним за кориснике и кориснице 15 библиотека широм Европе. У Србији ће корисници Народне библиотеке Србије и Библиотеке града Београда имати прилику да преко VOD платформе гледају најатрактивнија остварења савремене светске документаристике која су била приказана на Међународном фестивалу документарног филма Белдокс претходних година.

#EUROPEANFILMCHALLENGE

Износ додељених средстава:

Носилац пројекта:
Kino Metropolis VSI (Литванија)

89.338,80 €

Партнери на пројекту:
Међународни фестивал документарног филма Белдокс (Србија), Pari Pikule (Хрватска), A-One Films Estonia OU (Естонија), Kinoteatris Bize (Летонија), The Film Agency SL (Шпанија)

Наградна игра www.europeanfilmchallenge.eu представља део великог европског интерактивног пројекта, који укључује употребу иновативних и дигиталних промотивних техника и алата, како би се допринело већој циркулацији европских филмова на различитим платформама. Такмичење се истовремено одвија у шест европских земаља: Литванији, Летонији, Естонији, Шпанији, Хрватској и Србији. Заинтересовани грађани старији од 18 година из ових 6 земаља могу да учествују у наградној игри #europeanfilmchallenge и такмиче се за вредне награде, путовање на престижене филмске фестивал у Берлину, Кану и Венецији. Публика из Србије се позива да одгледа 10 европских документарних филмова на различитим платформама (интернету, биоскопима, фестивалима, телевизији, итд.), објави назив филма и платформе на којој је филм гледан, постави фотографију као доказ и хаштаг: www.europeanfilmchallenge.eu. Више о пројекту: www.europeanfilmchallenge.eu.

РАЗВОЈ ПУБЛИКЕ

ЈЕДАН ОД ПРИОРИТЕТА MEDIA ПОТПРОГРАМА ЈЕСТЕ РАЗВОЈ ПУБЛИКЕ, ОДНОСНО ПОДСТИЦАЊЕ ИНТЕРЕСОВАЊА ШИРЕ ПУБЛИКЕ ЗА ЕВРОПСКА АУДИОВИЗУЕЛНА ДЕЛА КАО И ПОБОЉШАЊЕ ПРИСТУПА ИСТИМ И ТО КРОЗ РАЗЛИЧИТЕ ПРОМОТИВНЕ АКТИВНОСТИ, ЈАВНЕ ДОГАЂАЈЕ, ОБРАЗОВАЊЕ О ФИЛМУ И ФИЛМСКЕ ФЕСТИВАЛЕ.
ОВАЈ КОНКУРС ПРУЖА ПОДРШКУ ПРОЈЕКТИМА КОЈИ ЖЕЛЕ ДА ПРОМОВИШУ ОБРАЗОВАЊЕ ИЗ ОБЛАСТИ ФИЛМА КАО НАЧИН СТИЦАЊА ЗНАЊА И РАЗВИЈАЊА ИНТЕРЕСОВАЊА ЗА ЕВРОПСКА АУДИОВИЗУЕЛНА ДЕЛА УКЉУЧУЈУЋИ И ЕВРОПСКО АУДИОВИЗУЕЛНО И КИНЕМАТОГРАФСКО НАСЛЕЂЕ.

THE FILM CORNER. NEW ON AND OFF ACTIVITIES FOR FILM LITERACY

Износ додељених средстава:

184.986,00 €

Носилац пројекта:
Fondazione Cineteca Italiana (Италија)

Партнери на пројекту:
The Nerve Center (Северна Ирска), The Film Space Ltd (Велика Британија), Universita Degli Studi Di Milano Bisocca (Италија), Југословенска кинотека (Србија)

Трајање пројекта:
новембар 2016 – мај 2018.

Пројекат The Film Corner. New On and Off Activities for Film Literacy, има за циљ да дизајнира, креира и тестира онлајн платформу за филмску едукацију, користећи могућности доступне путем веб 2.0 и тако развија иновативне кросмедија приступе настави који одговарају дигиталној ери у циљу подизања нивоа филмске писмености младе публике широм Европе.
Платформа се састоји од интерактивног окружења са интерактивним дидактичким средствима којима се корисници могу ангажовати и на тај начин развијати своје вештине у оквиру филмског образовања. Педагошка средства ће се фокусирати на генеричку филмску едукацију, истраживањем кроз низ националних и неационалних филмова Европе.
Пројекато бухвата 5 европских институција у 4 земље: Fondazione Cineteca Italiana (Милано, Италија), као координатор; Film Space (Лондон, Велика Британија); Nerve Center (Дери, Северна Ирска); Југословенска кинотека(Србија, Београд); Универзитет у Милану Бикока – Dipartimento di Scienze Umane per la Formazione „Riccardo Massa" (Милано, Италија).

ДИСТРИБУЦИЈА

СА ЦИЉЕМ ДА ПОВЕЋА ПРИСУТНОСТ ЕВРОПСКИХ ФИЛМОВА НА МЕЂУНАРОДНОМ ТРЖИШТУ ЈЕДАН ОД ПРИОРИТЕТА МЕДИА ПОТПРОГРАМА ЈЕСТЕ ДА ПРУЖИ ПОДРШКУ ДИСТРИБУЦИЈИ ФИЛМОВА КРОЗ МЕЂУНАРОДНИ МАРКЕТИНГ, БРЕНДИРАЊЕ, ДИСТРИБУЦИЈУ И ПРОМОЦИЈУ. ТАКОЂЕ, ОВИМ ПРОГРАМОМ УСПОСТАВЉА СЕ СИСТЕМ ПОДРШКЕ ЗА: ДИСТРИБУЦИЈУ НЕНАЦИОНАЛНИХ ЕВРОПСКИХ ФИЛМОВА У БИОСКОПИМА, КАО И ПУТЕМ СВИХ ДРУГИХ ПЛАТФОРМИ, АКТИВНОСТИ МЕЂУНАРОДНЕ ПРОДАЈЕ, А ПОСЕБНО ЗА ПРЕВОД, СИНХРОНИЗАЦИЈУ И ИЗРАДУ ЗВУЧНОГ ЗАПИСА АУДИОВИЗУЕЛНИХ ДЕЛА.

ДИСТРИБУЦИЈА – СЕЛЕКТИВНА ПОДРШКА

Активности које могу бити подржане кроз овај конкурс јесу кампање за дистрибуцију ненационалних европских филмова, а које су пријављене као део групе од најмање 7 дистрибутера које координира продајни заступник филма.

ФИЛМОВИ:
Frantz, La Danseuse, La Fille de Brest, Nocturama, Slava, Toivon Tuolla Puolen, Vor Der Morgenrote, Happy End, Testrol es Lelekrol, Jupiter Holdja, Thelma, Insyriated, L'amant Double, 120 Battements par Minute, Sneker Andersen og Julenissen, Aus Dem Nicht

Носилац пројекта:
MCF MEGACOM FILM DOO

Износ додељених средстава:
92.300,00 €

ФИЛМОВИ:
Hymyileva Mies, The Square, La Sage Femme

Носилац пројекта:
FIVE STARS FILM DISTRIBUTION DOO

Износ додељених средстава:
11.300,00 €

ФИЛМОВИ:
Perfeti Sconosciuti

Носилац пројекта:
Предузеће за дистрибуцију филмског и телевизијског програма STARS MEDIA INTERNATIONAL DOO

Износ додељених средстава:
3.000,00 €

ФИЛМОВИ:
Reparer les Vivants

Носилац пројекта:
2I FILM DOO

Износ додељених средстава:
3.000,00 €

ДИСТРИБУЦИЈА – АУТОМАТСКА ПОДРШКА

У оквиру овог програма потенцијална средства биће додељена европским дистрибутерима који испуњавају услове на основу прихода од улазница које остваре европски, ненационални филмови, а које дистрибуира подносилац пројеката у референтној години. Подршка ће бити обезбеђена у виду средстава доступних дистрибутерима за реинвестирање у нове ненационалне европске филмове.

ФАЗА ГЕНЕРИСАЊА СРЕДСТАВА

Носилац пројекта:
MCF MEGACOM FILM DOO
Конкурс:
Дистрибуција – Аутоматска подршка – фаза генерисања средстава

Износ додељених средстава:
80.224,00 €

Носилац пројекта:
BLITZ FILM & VIDEO DISTRIBUCIJA DOO
Конкурс:
Дистрибуција – Аутоматска подршка – фаза генерисања средстава

Износ додељених средстава:
29.292,00 €

Носилац пројекта:
FIVE STARS FILM DISTRIBUTION DOO
Конкурс:
Дистрибуција – Аутоматска подршка – фаза генерисања средстава

Износ додељених средстава:
6.897,00 €

Носилац пројекта:
DEXIN FILM DOO
Конкурс:
Дистрибуција – Аутоматска подршка – фаза генерисања средстава

Износ додељених средстава:
28.538,00 €

Фаза реинвестирања претходно генерисаних средстава:
113,428.00€

МРЕЖЕ БИОСКОПА – EUROPA CINEMAS

За подршку овог програма могу конкурисати искључиво мреже биоскопа. Мрежа биоскопа дефинише се као група биоскопа која кроз правно основано координационо тело заједно развија активности из области приказивања и промоције европских филмова. Мрежа мора да обухвата најмање 100 биоскопа који се налазе у више од 20 земаља.

Europa Cinemas једина је мрежа која је подржана од стране MEDIA потпрограма. Она пружа финансијску и организациону подршку биоскопима широм Европе који промовишу европски филм. Мрежа обухвата 1088 биоскопа који се налазе у 41 земљи. MEDIA подршка распоређује се на 33 земље и 1024 биоскопа.
У 2017. години кроз Europa Cinemas мрежу, MEDIA потпрограм подржао је укупно 11 биоскопау Србији у износу од 75.775,00 евра. Биоскопи који су добили подршку су: Културни центар Нови Сад, Арт биоскоп Музеј, Дорана Дома синдиката, Дорана Културног центра Београда, Фонтана, Tuckwood Cineplex, Културни центар Чачак, Биоскоп Лесковачког културног центра, Биоскоп Вилин град, Купина биоскоп, ЛМ Биоскоп, Биоскоп EuroCinema.

НАГРАДА ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ ЗА КЊИЖЕВНОСТ 2017

ДАРКО ТУШЕВЉАКОВИЋ ЈАЗ
НАГРАДА ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ ЗА КЊИЖЕВНОСТ 2017

Аутор текста:
Гојко Божовић, Издавачка кућа "Архипелаг"

Писац Дарко Тушевљаковић добио је награду Европске уније за књижевност за роман Јаз у априлу 2017. године. Роман Јаз објављен је у издању издавачке куће Архипелага из Београда.
Тушевљаковић је трећи добитник Европске награде за књижевност из Србије. Претходно су ову награду добили Јелена Ленголд за књигу прича Вашарски мађионичар (2011) и Угљеша Шајтинац за роман Сасвим скромни дарови (2014).

Тушевљаковићев Јаз је снажан друштвени роман о Србији деведесетих година и с почетка 21. века, прича о младој генерацији разапетој између одласка и опстанка у властитој земљи, као и о оним старијима, обузетим носталгијом и борбом против времена које их престиже.
Сликајући живот младих људи у једном узбурканом времену и комбинујући елементе друштвеног романа и фантазмагорије, писац у Јазу обликује позорницу на којој се, усред великих политичких и историјских ломова, показују упечатљиви ликови са својим људским и интимним драмама.

Јаз је узбудљива прича о томе како преживети историју и сачувати право на властиту различитост. Овај роман води читаоца на несвакидашњу авантуру од Београда и Крагујевца деведесетих до слике породичног одмора у Грчкој, на острву Крфу, док се у паралелним и укрштеним причама разрешавају личне и породичне драме, као и дуга повест насиља и борбе са собом и са другима.

Роман се састоји из два дела. Први део романа смештен је у двехиљадите године, у време још живог сећања на неохлађену и драматичну балканску историју деведесетих, док је други део романа реконструкција деведесетих, када је историја у пуном јеку, кроз причу о одрастању и младићком добу јунака романа који се суочава са историјском драмом, политичким напетостима, друштвеним и личним кризама. Разапет између личне интиме и породичних очекивања, друштвене стварности и свог избора, јунак непрестано у себи носи осећање јаза као дубоко проживљеног личног и друштвеног искуства.

Тушевљаковићев роман кроз судбине самих јунака предочава мноштво јазова и конфронтација који се отварају у њиховом унутрашњем свету, али и у њиховој друштвеној стварности. То су генерацијски, породични, емотивни, социјални, идеолошки, културни, естетички, егзистенцијални јазови из неспоразуми из којих често проистичу драматични унутрашњи сукоби у јунацима овог одлично вођеног романа, али и у друштвеној стварности којој они припадају. Писац сугестивно приповеда о томе како се минималне разлике у погледима на свет временом претварају у непремостиве разлике, у поводе за сукобе и напетост, у унутрашње ломове и у егзистенцијалне и социјалне драме.

Како каже сам писац поводом романа Јаз и поводом Европске награде за књижевност: „Неспоразуми и неслагања постоје у свима нама, без обзира на то ко смо и одакле смо, и по њима се међусобно препознајемо, они су наш заједнички именитељ. Муке кроз које пролазимо покушавајући да превазиђемо јазове не знају за језик, нацију, веру и пол, нису одређени географским ширинама и дужинама, тако да је ово роман који, иако говори о веома специфичном времену и простору, заправо не познаје те врсте граница."
Права за страна издања романа Дарка Тушевљаковића продата су у неколико европских земаља: Италији (Voland), Пољској (Ezop), Бугарској (Uniscorp) и Албанији (Albas), док су у току преговори са издавачима из Француске, Турске, Словеније и Македоније.

Дарко Тушевљаковић рођен је у Зеници 1978. године. Од 2002. објављује крађу и дужу прозу у разним домаћим и регионалним часописима и антологијама. Године 2004. добија награду „Лазар Комарчић" за најбољу новелу. Објавио је романе Сенка наше жеље (2010) и Јаз (2016), као и књиге прича Људске вибрације (2013)), која се нашла у најужем кругу за књижевну награду „Златни сунцокрет", и Накнадне истине (2017). Приче Дарка Тушевљаковића заступљене су у неколико избора и панорама савремене српске приповетке. Тушевљаковић живи у Београду.

ИСКУСТВА
ЕКСПЕРАТА
ПРОГРАМА
КРЕАТИВНА
ЕВРОПА

ИНТЕРВЈУ СА МАНУЕЛОМ ДЕБРИНЕ РИЗО
(Manuèle Debrinay Rizos)

Добар дан, хвала Вам на прилици за разговор. Поред великог дипломатског искуства на Балкану, најпре у Бугарској и Румунији, као и значајног академског ангажовања на универзитетима у Лиону, Паризу и Марсеју, последњих година сте део мреже експерата Европске комисије за процену предлога европских пројеката сарадње с којим конкуришу организације из Југоисточне Европе. Да ли нам можете рећи како изгледа процес евалуације једног пројекта?

Када је пројекат на мом столу, први корак је да га прочитам. Истовремено, увек поред себе имам приручник Европске уније. Приручник је уско везан за конкурсну процедуру и он ми помаже да одредим критеријуме које ћу користити при евалуацији пројекта. У зависности од фокуса – развој публике, интеркултурни дијалог, визуелне уметности итд. – поново прочитам пројекат и подвучем главне речи. С обзиром да постоје главне речи и у приручнику, морам такође да проверим да ли се оне поклапају. То је веома специфичан начин читања који захтева висок ниво концентрације. То није уобичајен начин евалуације, већ мој приступ. Остали експерти имају своје методе. И тако читам, прочитам око четири, пет пута и покушам да схватим шта се налази иза написаних речи и самог пројекта. Покушавам да схватим ко су кандидати, одакле долазе, да ли знам нешто о социо-културној ситуацији у њиховој земљи, и ако не, потрудим се да сазнам. Такође, ми експерти делимо савете међу собом, као и с канцеларијом у Бриселу. Све укупно, то је веома дугачак процес који може да траје од једног до два месеца.

Да ли сте приметили неку врсту шаблона у одлучивању Европске комисије око пројеката које ће финансирати?

Да, јер ми комуницирамо са људима из Брисела и они нам увек дају општи контекст конкурса, колико ће пројеката финансирати, колико пројеката су примили, а колико одлучили да задрже. Тако да имамо неку врсту оквира и идеје конкурса, и сходно томе можемо да разговарамо између себе о циљевима. Не могу да кажем да је шаблон, али тренутни циљ је да нове земље буду лидери пројекта. На пример, Италијани су већину времена лидери, јер имају иновативне идеје и снажан лоби. Али, морамо да направимо места за нове лидере и зато увек балансирамо између добрих идеја и једнаких прилика за све.

Које су уобичајене грешке које кандидати праве током писања пројекта, а које су грешке при реализацији пројекта?

Ако кандидати праве грешке у писању, већ ту могу „пасти“. Први корак свих експерата је читање целог текста и ако ту наиђемо на грешке, одмах дисквалификујемо конкурсну пријаву. Оно што може да се схвати као грешка и потенцијално угрози пројекат, је ако се организације пријављују са пројектима који су већи од њих самих. Три мање организације ће и након завршетка пројекта остати мале. Пројекат их неће одмах учинити већим. Из тог разлога организације треба да се пријављују за пројекте који су у складу са њиховом величином. За остале грешке, као на пример у писању, свесни смо да се људи не пријављују на свом матерњем језику. Стога их питамо унапред да нам пошаљу такође и осталу документацију, како бисмо видели ко пише на свом језику, а ко не.

Ако се грешке у писању пројекта или грешке у буџету ипак нађу, да ли дајете другу шансу кандидатима и враћате им пројекат на ревизију?

Не, то није могуће. Сваки кандидат има могућност да ради са Деском Креативна Европа у својој земљи, који им помаже у писању пројекта и једино после тога, кандидат може да се пријави. Улога је Деска да припреми кандидате и зато не постоји много случајева када се пројекти враћају на ревизију.

С обзиром да сте прошли кроз велики број пројеката приликом евалуације, да ли бисте издвојили неки као вама најзанимљивији ?

Наравно да имам своје фаворите међу успешним пројектима, али не смем да причам о томе.

Које савете бисте упутили будућим апликантима?

Будите усаглашени, усаглашени између циљева организације и пројекта. Сањајте, али с јасним циљевима и градите поверење између партнера.

Шта организације великих европских земаља могу да науче од организација и пројеката с Балкана?

Да, наравно, имају толико тога да науче! Ви сте прошли кроз веома тешке моменте и зато имате специфичан регион у којем су се одгиравали различити културни периоди (нпр. Отомански период). Ви сте део региона у којем друге државе доносе политичке одлуке уместо вас и веома је значајно да се види како људи живе у таквој ситуацији и на који начин уметници то показују кроз своје радове. Оно што је мени најинтересантније је да ваши уметници имају веома јак дискурс. Балкански уметници имају много тога да кажу! Не знам да ли бих могла да тврдим да је ситуација тешка, можда је боље рећи различита, на политичком, социолошком и на сваком другом нивоу. Тако да, битно је и занимљиво да се схвати да у Европи, јер ми ипак делимо континент, има толико разлитичитих перцепција живљења, као и размишљања о историји и будућности.

Које теме бисте волели да видите да се обрађују у пројектима које долазе из нашег региона?

Оно што је вама најпотребније је сарадња. На Балкану је много ствари нерашчишћено и недовршено, а култура може да помогне у томе. Тачно је да је јако тешко наћи културне раднике из региона да сарађују, али није немогуће.

С обзиром да је програм Креативна Европа прешао половину свог пута, да ли постоји било шта што бисте променили у његовој операционализацији?

Биће много промена у програму који следи, то је сигурно. Постоји група професионалаца који се срећу сваке године како би установили које новине ће унети у следећи програм. Ја нисам део те платформе, тако да не могу да знам шта ће се мењати. Моје мишљење је да је овај програм веома успешан. Он све више напредује, тако да ће следећи вероватно бити још бољи. У сваком сучају, не бих ништа мењала.

Када кажете успешан, на шта тачно мислите? Шта је по Вама главни циљ или сврха овог програма?

Једна сврха је да се допринесе, да се направи европско културно поље којем припадају сви професионалци у култури који би промовисали, развијали и јачали културу. Глобализација је врло занимљива појава, али постоји део ње који није добар за локалну културу. Тако да, истовремено, ми морамо да бранимо европску културу и отворимо је за остале. Постоје велики број дивних култура из сваког дела света и та мешавина мења и употпуњује нашу заједничку културу. Ми морамо да знамо које вредности желимо да представљамо, чувамо и подржавамо. Чини ми се да је најтежа ствар створити услове да европски народи уважавају сопствену европску културу. Када кажем европску, ја мислим на специфичност култура свих земаља и региона и да управо та специфичност треба да се чува и негује и у ширем европском контексту. Европа негује те различитости и ту лежи главни циљ и сврха овог програма. Једини начин да проширите видике локалној култури и промовишете је, јесте да будете сигурни да сте и ви део те европске културе.

Разговор водила:
Вана Филиповски, студенткиња мастер програма УНЕСКО катедре за менаџмент и културну политику, Универзитета уметности у Београду

О ДЕСКУ КРЕАТИВНА ЕВРОПА СРБИЈА

Деск Креативна Европа Србија је имплементационо тело програма Креативна Европа, главног програма Европске уније за подршку пројектима у култури и аудиовизуелним делатностима, оформљен у оквиру Министарства културе и информисања Републике Србије. Задатак Деска је информисање шире и културне јавности о програму Креативна Европа, те пружање подршке установама културе и организацијама цивилног друштва у Републици Србији које желе да обезбеде учешће у програму Креативна Европа.

У оквиру Деска Креативна Европа Србија, Култура деск Србија имплементира потпрограм Култура, а МЕДИА деск Србија имплементира потпрограм МЕДИА. На територији Аутономне покрајине Војводине потпрограм Култура спроводи Антена канцеларија, основана у оквиру Фонда „Европски послови“ АП Војводине.

У циљу повећања броја учесника из Србије Деск Креативна Европа Србија, континуирано организује: семинаре, обуке и друге едукативне активности којима се преносе знања и вештине неопходне за конкурисање за финансијску подршку; конференције из области културне политике и менаџмента у култури; пројекте анимације потенцијалних апликаната из Републике Србије; промоције програма Креативна Европа и других европских програма; различите врсте пројеката који се тичу развоја публике, развоја каријера, савремених пословних и програмских модела, као и других приоритета програма Креативна Европа; представљање успешних пројеката из Србије, региона и Европе; истраживачке пројекте чији је циљ унапређење домаћег културног система и међународне сарадње; издавање публикација о програму Креативна Европа и активностима Деска Креативна Европа Србија у циљу промоције програма и олакшавања процеса конкурисања домаћим културним организацијама.

www.kreativnaevropa.rs

О ПРОСТОРИМА

ЗАДУЖБИНА ИЛИЈЕ М. КОЛАРЦА

Зграда Задужбине илије М. Коларца подигнута је у време јачања свести о Београду као престоници нове државе и потребама једне градске средине за културним центром. Прве идеје о грађењу објекта за потребе јавних предавања и приредби по програму једног „народног универзитета“појавиле су се током 1928. године, када је расписан конкурс за зграду Коларчевог народног универзитета на Тргу Републике. Међутим, будући да регулација овог дела Трга – између Македонске и Француске улице није била дефинитивно утврђена, инвеститор је одустао од грађења на овом терену и већ 1929. донео одлуку да се објекат подигне на задужбинском плацу на Студентском тргу бр.5.

За нову локацију на Студентском тргу није расписиван конкурс, већ је пројекат директно наручен архитекти Петру Бајаловићу (1876-1947), професору Техничке велике школе и аутору значајних објеката из периода пре Првог светског рата (Павиљон у Риму, стамбена зграда у Француској бр.31 итд.). Зграда је почела да се зида 1929. године, и то као објекат у унутрашњем делу парцеле, у дворишту постојећег једноспратног објекта на плацу задужбине Илије Милосављевића Коларца. Идеја је била да се у делу старог објекта организује продаја улазница за приредбе. У току 1930. године подигнута је велика концертна дворана са око 1200 места, тада највећа у Београду. Наредне године одлучено је да се и према улици подигне нови, троспратни објекат. С обзиром да Задужбина није располагала довољним материјалним средствима, нови објекат са Студентског трга намењен је ренти, па су у приземљу пројектовани пословни простори. Ту је реализован и улаз за део са гардеробом у везном тракту и концертну салу у позадини. Мезанин је такође био намењен издавању, док су на спратовима замишљене просторије за читаоницу, мање учионице и просторије за управу Коларчевог народног универзитета. Зграда је завршена 1932. године.

Зграда Коларчевог народног универзитета садржи споменичке вредности пре свега због своје намене и незамењиве културне улоге. Замишљена је као институција која циклусима предавања и другим облицима едукације на највишем стручном и научном нивоу, утиче на развој културне средине. Предавања обухватају различите области људских сазнања, од медицине, технике, филозофије, до историје уметности и односе се како на светска достигнућа, тако и на истраживања у домаћој средини. Посебну вредност представља акустична сала која је и данас окупља музичку публику и где се одржава жива концертна активност. Позната је као најакустичнија, ако не и једина стварно акустична сала у Београду. Због тога се у њој редовно одржавају концерти на које долазе најпознатији светски музичари.

МУЗЕЈ САВРЕМЕНЕ УМЕТНОСТИ БЕОГРАД

Музеј савремене уметности у Београду отворен је 20. октобра 1965. године. Делатност Музеја почиње 1958. године кад је актом Савета за културу Народног одбора града Београда донета одлука о оснивању Модерне галерије, установе чији је задатак био да прати развој југословенске савремене уметности. Извршно веће СР Србије одлучује да за потребе Модерне галерије сазида зграду која би задовољила модерне музеолошке принципе и одређује локацију на Новом Београду на ушћу Саве у Дунав, наспрам Београдске тврђаве. Године 1960. расписан је конкурс за идејно решење нове зграде. Прихваћен је пројекат архитеката Ивана Антића и Иванке Распоповић за који ће им касније, на дан отварања Музеја, бити додељена Октобарска награда Београда за архитектуру.

Својим особеним концептом унутрашњег простора и везивањем за екстеријер представља оргинално архитектонско решење које задовољава основне музеолошке стандарде и сврстава се међу занимљиве примере музејске архитектуре у свету. Зграда је окружена парком скулптуре са делима најзначајнијих југословенских вајара 20. века. Зграда Музеја проглашена је за "културно добро" 1987. године и подлеже одговарајућој заштити Завода за заштиту споменика културе града Београда. Након десетогодишње паузе услед радова на реконструкцији зграде, музеј је поново отворен за јавност 2017. године.

ДОСИТЕЈЕВ ДОМ

Задужбина „Доситеј Обрадовић" основана је 17. септембра 2004. године у Вршцу, на иницијативу „Хемофарм концерна", као утемељивача, и оснивача: Фондације „Хемофарм", Матице српске из Новог Сада, Института за књижевност и уметност и Културно-просветне заједнице Србије. Основ за стварање ове Задужбине нашао се у заштити куће у којој је рођен Доситеј Обрадовић, а коју је од приватних власника откупио „Хемофарм концерн". Имајући у виду изузетан значај Доситејевог дела за писменост и културу Срба новијег доба, али и утицај на стварање модерних националних институција после Првог српског устанка, оцењено је да кућа треба да остане заштићена као музеј, да постане живо дело и обележје националне баштине.

У Београду је 2017. године у некадашњој згради Министарства просвете (1873 -1952) отворен Доситејев дом, као место окупљања просветних радника и свих стваралаца у области културе. Доситејев дом би тако требало да постане место одржавања предавања и дискусија о стратешким питањима развоја наше културе и о аспектима њеног идентитета, као и очувања идентитета Срба у расејању.

ВУКОВА ЗАДУЖБИНА

Дом Вукове задужбине у Београду (Краља Милана 2) била је кућа некадашњег трговца Димитрија Мите Голубовића, саграђена 1870/71. године. Зграда је зидана по пројекту архитекте Александра Бугарског, једног од највећих српских архитеката XIX века. Архитекта Бранко Таназевић је 1912. године изградио једно крило са унутрашњим двориштем и том приликом је урађена и фасада, која је све до данас сачувала свој изглед. Драгутин Инкиостри Медењак, сликар и редовни професор на Уметничко-занатској школи у Београду, урадио је на улазу 1906-1907. зидне слике, с орнаментима и мотивима српске народне уметности. Четири алегоријске фигуре – Вера, Уметност, Историја и Просвета – веома су пажљиво и успешно рестаурисане 1997. године.

Зграда улази у ред најстаријих и највреднијих историјских споменика Београда и после Теразијске чесме, саграђене 1860. године, најстарији је објекат на Теразијском платоу. Завод за заштиту споменика културе града Београда ову зграду прогласио је 1966. године спомеником културе.

Зграда и делатности које су се у њој одвијале, више од 100 година, уткане су у просветну и културну историју српског народа. У згради је најпре било смештено Просветно одељење, а затим Црквено, Задужбинско и Уметничко одељење. Од 1878. до 1952. године у згради је било смештено Министарство просвете и црквених дела: најпре Кнежевине и Краљевине Србије; од 1918. године Краљевине Срба, Хрвата и Словенаца, па Краљевине Југославије, а после 1944. године Министарство просвете Народне Републике Србије. У окупираном Београду, од 1915. до 1918. година, зграда је коришћена као канцеларија Главне Интендантуре Аустро-угарске војске и у њој је била смештена и Главна поштанска управа; после капитулације Краљевине Југославије 1941. године, Министарство просвете је накратко престало са радом, али је убрзо основано Одељење за наставу на немачком језику, које је ту деловало све до ослобођења Београда, октобра 1944. године; након другог светског рата - Повереништво за просвету НР Србије, Савезни завод за патенте, Савезни завод за продуктивност рада и Редакција листа Младост.

Од 1988. године зграда је додељена Вуковој задужбини, установи која за основни циљ рада има баштињење дела Вука Стефановића Караџића, промоцију језичке писмености и задужбинарства.

КЛУБ „ПОЛЕТ“

Клуб Полет отворен је у постиндустријском објекту у центру Београда, близу Скадарлије. Објекат је део некадашње фабрике пива коју је у доњем делу Цетињске улице у Београду 1850. године подигао Филип Ђорђевић како би наставио с ручном производњом пива. Услед неколико пословних губитака, фирма се нашла пред стечајем, па је 1880. године продата фирми “Игњат Бајлони и синови”. Увођењем прве парне машине, Бајлони је модернизовао до тада скупу и неконкурентну ручну производњу пива. Тако је растао и цео комплекс индустијског постројења у којем се данас налази и клуб “Полет” међу неколико важних места окупљања младих људи Београда.

Жеља оснивача клуба је била да се направи клуб посвећен различитим уметничким формама, мултифункционалан простор који ће бити и галерија. Инспирација је била и стара кафана Полет, која се налазила преко пута СКЦ-а, где су се окупљали модерни умови, људи који су желели да размењују креативно мишљење и уједно да се друже. Клуб је естетски усмерен према узору на оне берлинске и будимпештанске, који се налазе у пост индустријским просторима, где су затим адаптирани у нека друштвена места ради добре забаве и квалитетне уметничке интеракције.

Полет веома успешно реализује књижевни програм: представљање младих аутора, нових едиција, песничке вечери, а када је музика у питању, акценат на акустици, кабареу, свингу, експерименталности, класичној музици, новим композиторима, DJ сетовима, као и на комбинацији електронике са акустичном и класичном музиком.

АЛТЕРНАТИВНИ УМЕТНИЧКИ ПРОСТОР „КВАКА 22“

„Квака 22“ је удружење грађана основано са главним циљем да развија иновативне и експерименталне уметничке праксе, негује међународну културну сарадњу и подржава младе уметнике, кустосе и студенте уметничких факултета у њиховој пракси. Колектив се окупио у јуну 2015. године са идејом да креира јединствени простор који би окупљао и промовисао младе уметнике. Пронађен је објекат у непосредној близини центра града који је био напуштен и отворен, простор који је био демолиран, са ишчупаним инсталацијама, разбијеним прозорима, препун смећа. Увидевши велики потенцијал зграде, формирали су групу ентузијаста, такође младих уметника, са циљем да се објекат реконстуише у нови простор за стварање, извођење и презентовање уметности.

Зграда је служила као радионица за поправку музичких инструмената војних оркестара СФР Југославије, је престала са радом а објекат напуштен пре десет година. Радионица је иза себе оставила обимну документарну грађу у виду предмета, углавном делова инструмената и папирне документацијске грађе која је искоришћена као основа за музејску поставку. Архивска грађа Музеја Кваке 22 је репрезент једног несталог друштва а унутар поставке се виде његова најважнија упоришта, антифашистичка борба, народна револуција и миран суживот свих народа упркос њиховим идеолошким размимоилажењима. Кроз поставку и нову намену пронађени архивски материал стављен је у културно-историјски контекст проблематизовања идеје која се у савременом српском друштву потискује и одузима јој се антифашистички и интернационалистички карактер.

Млади стваоци овом простору имају прилику да се упознају са значајем и улогом независног културног и уметничког система, да активно преузму учешће као носиоци уметницке сцене, размењују идеје и искуства, остварују сарадњу са другим уметницима и уметничким групама из Србије, региона, Европе и света без обзира на њихову социо-економску позадину. Кроз активности које се спроводе у нашем центру подстиче се дубинско повезивање и превазилажење препрека које припадање различитим групама или субкултурама поставља.

СТАЛНА КОНФЕРЕНЦИЈА ГРАДОВА И ОПШТИНА СРБИЈЕ

Стална конференција градова и општина – Савез градова и општина Србије основана је 1953. године као удружење градова општина и градских општина у Србији. Захваљујући великој подршци и активном учешћу чланства, утицај СКГО све је израженији и зато, када је реч о реформи и јачању локалне самоуправе, СКГО је прихваћена као незаобилазан партнер домаћим и међународним институцијама, а сама је постала важан чинилац у процесу децентрализације и реформе система локалне самоуправе. СКГО заступа интересе локалних самоуправа и подржава њихов развој кроз заједничко деловање чланства, уз пружање висококвалитетних услуга у складу са европским стандардима, све са циљем стварања услова за функционисање развијених и ефикасних локалних самоуправа.

У оквиру СКГО делује осам ресорних одбора, сталних радних тела која окупљају представнике градова и општина око значајних питања из области деловања локалних самоуправа ради размене искустава и формулисања заједничких иницијатива. Такође, СКГО је формирала 23 мреже професионалаца, експерата са локалног нивоа, са задатком да разматрају и предлажу иновативна решења којима ће додатно бити унапређени положај и рад локалне самоуправе.

ЕУ ИНФО ЦЕНТАР БЕОГРАД

ЕУ инфо Центар је информативни центар основан при Делегацији Европске уније у Србији. Нуди одговоре на питања везана за ЕУ, пружа помоћ у проналажењу информација и упутстава о приступу програмима и фондовима Европске уније. Поред информативног центра који је отворен за грађане, у ЕУ инфо центру доступне су књиге и публикације о институцијама Европске уније и европским интеграцијама на енглеском и српском језику. Отворен је и за организоване групне посете, а организује и семинаре, радионице, културне манифестације и изложбе, трибине и друге догађаје са садржајем везаним за европске интеграције.

БИЈЕНАЛЕ УМЕТНОСТИ У ПАНЧЕВУ

Пре тачно тридесет и седам година започела је организација Бијенала уметности, под називом Панчевачка изложба југословенске скулптуре. Неколико година раније (1976), организатор Бијенала уметности, Културни центар Панчева, формирао је Галерију савремене уметности, која се, све до 2011. године, налазила у простору Штапске зграде, на Тргу краља Петра Првог. Ексклузиван галеријски простор одговарао је намерама оснивача Бијенала да се у њему организују велике изложбе и захтевне манифестације југословенског карактера. Тих година скулптура, као уметничка дисциплина, била је строго одређена у односу на остале уметничке дисциплине.

Тако су изгледали почеци ове манифестације, која је до данас попримила многоструке промене концепта и формата. Геополитичким променама у југословенској федерацији, променама у развоју савремене уметности, снажном јачању савремених технологија није одолело ни Бијенале уметности. У сагледавању вишедеценијског оствареног успеха и значаја, помно пратећи Бијенале, сачувана је велика архива у којој се налазе: документи, фотографије, аудио-визуелни материјал – богата архивска грађа, као и солидна колекција уметничких радова, која се данас чува делом у депоу Галерије савремене уметности, на новој адреси, а делом, нажалост, у неадекватном простору који је понуђен као привремено решење због недостатка простора у оквиру Галерије. Бијенале уметности је током више деценија свог постојања успешно успостављао јасну артикулацију између савремених уметничких тенденција, публике и стручне јавности. Национални, али и међународни значај ове манифестације, која представља контакт са савременим изразом, квалитетно је документован и архивски обрађен, доступан истраживачима, па тиме чини значајан део научне грађе савремене уметности у последње три деценије.

Визуелни идентитет историјата Бијенала уметности биће ове године приказан у оквиру програма Форума Креативна Европа 2018 у просторима Коларчеве задужбине у Београду. Овим ће бити омогућен визуелни преглед Бијенала, уметницима, као и поштоваоцима савремене уметности, који се налазе ван наших простора и који до сада нису имали прилике да виде ову манифестацију и пружиће им прилику да фрагментално испрате историјско кретање самог Бијенала.

ФОРУМ КРЕАТИВНА ЕВРОПА 2018

УСПЕШНЕ ПРИЧЕ

Издавач: Деск Креативна Европа Србија, Министарство културе и информисања Републике Србије
Уредници: Димитрије Тадић, Милан Ђорђевић и Нина Михаљинац
Графичко обликовање: Јована Богдановић
Лектура: Младен Весковић
Тираж: 700
Штампа: Алта Нова

Београд, 2018. год.
www.kreativnaevropa.rs

THIS PROJECT HAS BEEN FUNDED WITH SUPPORT FROM THE EUROPEAN COM¬MISSION. THIS PUBLICATION REFLECTS THE VIEWS ONLY OF THE AUTHORS, AND THE COMMISSION CANNOT BE HELD RESPONSIBLE FOR ANY USE WHICH MAY BE MADE OF THE INFORMATION CONTAINED THEREIN.

CIP

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

930.85(497.11)”2018”
338.46:008(497.11)”2018”

ФОРУМ Креативна Европа (2018 ; Београд)
Успешне приче / Форум Креативна
Европа Србија 2018 ; [уредници
Димитрије Тадић, Милан Ђорђевић и Нина
Михаљинац]. - Београд : Деск Креативна
Европа Србија, Министарство културе
и информисања Републике Србије, 2018
(Београд
: Алта Нова). - 103 стр. ; 21 cm

Тираж 700.

ISBN 978-86-85033-38-4

a) Културне индустрије - Србија - 2018 b)
Србија - Културни живот - 2018 COBISS.
SR-ID 264751884